500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 1258

PERŞEMBE
20
EYLÜL 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Seçim öncesi terör tırmandırılıyor

● Adana'da 6 öğretmenin öldürülmesi karanlık güçlerce tezgahlanmış faşist bir tertip olarak nitelendirildi

● Emniyet Genel Müdürü Haydar Özkın öldürülen öğretmenlerden 4'ünün ilerici, 2'sinin ise sağ eğilimli olduğunu açıkladı

● İstanbul'da Hergün Gazetesi ile Malatya Öğrenci Yurdu'na yapılan silahlı baskında bir kişi öldürüldü, iki kişi yaralandı

Haber Merkezi — 14 Ekim seçimlerine yaklaşıldıkça gittikçe artan terör önceki gün ve dün yeni bir hız kazandı. Karanlık güçlerce tezgahlanmış faşist bir tertip olarak nitelendirilen 6 öğretmenin öldürülmesi olayından sonra dün de saat 17.00 sıralarında Hergün Gazetesi THKP — C — MLSPB mensubu olduğu bildirilen silahlı üç kişi tarafından basıldı, bir kişi öldürüldü, iki kişi yaralandı.

Adana'da 6 öğretmenin öldürülmesi ile ilgili bir açıklama yapan Emniyet Genel Müdürü Haydar Özkın öldürülenlerden 4'ünün ilerici, 2'sinin sağ eğilimli olduğunu bildirdi. Olayla ilgili oldukları gerekçesiyle de 7 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Bu arada TÖB-DER tarafından yapılan açıklamada olay, karanlık güçlerce tezgahlanıp uygulanan faşist bir tertip olarak nitelendirildi ve bu tertibin seçim öncesinde korku ve yılgınlık yaratmak amacını taşıdığı belirtildi.

OLAY NASIL OLDU?

Üç kişi oldukları öğrenilen saldırganlardan ikisi otomatik silahlarla, lojmanın içindeki kantine girdiler ve televizyon izlemekte olan öğretmenleri yaylım ateşine tuttular. Taranan öğretmenlerden Özcan Doyuk, Yılmaz Kızılay, Müs-

(Devamı S. 7. Sü. 4'de)

TMMOB hakkında soruşturma açıldı

● KÖY-KOOP ve Halkevleri yetkilileri bir günlük işbırakımı eylemine katılan teknik elemanların yanında olduklarını açıkladılar

● Zonguldak'ta maden işçileri teknik elemanların ekonomik ve sendikal hak savaşımını desteklemek amacıyla ocaklara inmeyerek işi durdurdular

● İstanbul Belediyesinde çalışan teknik elemanlar da işyerini terketti.

Doksan bin teknik eleman dün 38 ilde işi bıraktı

Haber Merkezi — Türk Mühendis ve Mimar Odaları (TMMOB)'nin 38 ilde düzenlediği «bir günlük işbırakma» eylemine katılma oranının beklenenin üstünde olduğu bildirildi. Memurlarla kuruluşların açıklamaları, direnişin yapıldığı işyerlerindeki işçilerin desteğiyle sürdürülen dünkü direniş nedeniyle TMMOB yöneticileri hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 311. maddesi uyarınca soruşturma açıldı.

Ankara, Konya, Antalya, Isparta, Denizli, İzmir, Aydın, Manisa, Kütahya, Bursa, Balıkesir, Çanakkale, İzmit, İstanbul, Sakarya, Zonguldak, Kastamonu, Samsun, Trabzon, Artvin, Erzurum, Sivas, Diyarbakır, Urfa, Van, Siirt, Batman, İskenderun, Adana, Kırıkkale, Kayseri, Mersin, Eskişehir, Kütahya'da yapılan direniş [illegible] teknik elemanlar işyerlerinde toplu sözleşmeli sendikal [illegible] gerekse forumlar düzenleyerek eylemlere onay verdikleri bildirildi. Bu arada, teknik elemanların grevli toplusözleşmeli sendikal hakların alınması, hayat pahalılığının ve faşist saldırıların son bulması amacıyla girişimleri eylem nedeniyle sıkı güvenlik önlemleri alındı.

ZONGULDAK'TA İŞÇİLER MADEN OCAĞINA GİRMEDİLER

Zonguldak'ta kamu kuruluşlarında mimar ve mühendisler çalışmama eylemi uygularken, işçilerin de bir günlük maden ocaklarına girmeme kararı aldıkları öğrenildi. Mimar ve Mühendisler dün sabah saat 08.00'da Zonguldak Maden

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Onger, TİP, TSİP ve bağımsız adaylara eylem birliği için mektup gönderdi

● İstanbul Bağımsız Senatör Adayı Bakiye Berla Onger mektubunda 22 Eylül günü bir toplantı önerdi

İstanbul (Politika) — İstanbul Senatör adayı Bakiye Berla Onger, TİP'li, TSİP'li ve bağımsız senatör adaylarından Niyazi Ağırnaslı ile Recep Cüre'ye 18 Eylül 1979 günü birer mektup göndererek seçimlerde eylembirliği yapılması konusundaki çağrısını yineledi ve 22 Eylül günü seçim bürosunda bu konuda bir toplantı yapılmasını önerdi.

Bakiye Berla Onger'in TİP'li, TSİP'li ve bağımsız adaylara gönderdiği mektupta aynen şöyle deniliyor:

«Sizlere daha önce de mektupla başvurmuştum.

14 Ekim seçimlerine yaklaşıyoruz. Emperyalizmin, gerici-faşist güçlerin seçim sonrası planları ise hergün daha açık ortaya çıkıyor. Tekeller, MESS patronları, işçi sınıfını kemerleri sıkmaya zorlamak için elinden geleni esirgemiyor.

İşçi sınıfının, halkımızın gücü, biz ilerici, sol adaylardadır. İşçi sınıfı, halkı-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

TKP seçimlerle ilgili çağrı yaptı

● TKP, seçimlerde somut olarak saydığı istemlerini savunan bağımsız, TİP'li, TSİP'li, CHP'li ve Kürt demokrat adayları desteklediğini açıkladı.

İstanbul (İSTA) — Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, 14 Ekim seçimleriyle ilgili bir çağırı yayınladı. TKP MK, bütün ilerici bağımsız adayları ve seçimlere katılan sosyalist partileri, CHP'li antiemperyalist, demokrat adayları, Kürt demokrat adayları eylembirliğine çağırdı. Çağrı, TKP'nin 14 Ekim seçimleri üzerine değerlendirmesini, tutumunu belirliyor ve özellikle seçimlere eylembirliğiyle, ortak adaylarla anlaşarak girilmemesine karşın seçim kampanyası boyunca yürütülecek eylemlerde güçlerin birleştirilebileceği görüşünü önemle vurguluyor. TKP MK, seçimlerde somut olarak saydığı istemleri savunan bağımsız, TİP'li, TSİP'li, CHP'li, Kürt demokrat adayları destekliyor. TKP, İstanbul'dan bağımsız olarak adaylığını koyan Bakiye Berla Onger'i destekli-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Karabük'te 1500 memur yemek boykotuna başladı

Karabük (İSTA) — Karabük'de Demir Çelik İşletmeleri'nde çalışan 1.500 memur, önceki gün ve dün Karabük'ün çevre kirlenmesini olumsuz yönde etkileyen yağlı linyit yerine, ceviz kok verilmeyişini protesto amacıyla yemek boykotuna başladılar.

İki gündür öğlen yemeğini boykot eden Demir Çelik İşletmeleri memurları, öğlen saatleri içinde, fabrika içinde küçük yürüyüşler düzenlediler.

1940 yılından beri Demir Çelik İşletmeleri (DÇİ) personeline yakacak olarak verilen kok kömürü, bir hükümet kararnamesi bahane edilerek verilmemeye başlandı. DÇİ çalışanlarının mesleki ve demokratik örgütleri dört aydan beri «ceviz kok» denilen ve sanayide kullanım alanı bulunmayan kömürlerin verilmesini istedi ve Karabük'ün en ciddi sorunlarından biri olan çevre kirlenmesinin an-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Eczacıbaşı'nın böbrek ilacının bozuk olduğu saptandı

● Eczacıbaşı Firması'nın Hıfzıssıha Enstitüsü'ne aynı seriden olduğunu iddia ettiği bozuk olmayan ilaçların analizini yaptırarak ilaçlardaki kusuru gizlemek istediği bildirildi.

Ankara, (Politika) — Eczacıbaşı firmasının imal ettiği Baxter Periton Dializ solüsyonlarının Hacettepe Hastanesinde ölümlere neden olması üzerine ilaçların incelenmek üzere gönderildiği Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü, ilaçların bozuk olduğunu saptadı.

Öte yandan Eczacıbaşı firmasının da Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsüne aynı seriden olduğunu iddia ettiği bozuk olmayan ilaçlar göndererek analizini yaptırdığı, böylece ilaçlardaki kusuru gizlemek istediği bildirildi. Kendi gönderdiği ilaçlar hakkında olumlu rapor alan Eczacıbaşı firmasının piyasadaki bütün bozuk ilaçları da toplatarak, kanıtları yok ettiği, bütün sorumluluğu Hacettepe Hastanesine yüklemek istediği öğrenildi.

Türkiye'de ilaçların kalite kontrolünü denetleyen tek yetkili kuruluş olan Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü'nün, Hacettepe Hastanesinin gönderdiği ilaçlar üzerine yaptığı analizde; ilaçta hiç potasyum olmaması gerekirken yüksek oranda potasyum maddesine rastladı ve ilaçtaki sodyum miktarının da gerekenden az olduğunu saptadı. Bilindiği gibi Hacettepe Üniversitesinin kendi yaptığı incelemelerde de yüksek oranda potasyum bulunmuş ve bu maddenin böbrek yetmezliğinden tedavi görmekte olan hastaları öldürdüğü saptanmıştı.

Bozuk olan ilaç örnekleri Hıfzıssıhha Enstitüsünde in-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

DDY'de yeniden grev olasılığı belirdi

Ankara (ANKA) — Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile kısa adı DYF-İŞ olan Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanmasının ardından, taraflar arasın-

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

TÖBANK, yasadışı mevduatı işçilere baskı için kullanıyor

● BANK-SEN, TÖBANK'ta üyelerine uygulanan baskıları protesto etmek amacıyla İstanbul ve Ankara'da sessiz yürüyüş yapmak için başvuruda bulundu.

ANKARA (Politika) — Devlet kuruluşlarına ait mevduatların Merkez Bankası'na devredilmesine ilişkin Bakanlar Kurulu kararı ve Yerel Yönetim Bakanlığı ile valiliklerin gönderdikleri genelgelere karşın bazı bakanlıklar ile il özel idarelere ait toplam 602 milyon liranın halen TÖBANK kasalarında bulunduğu bildirildi. İşçiler devlet kuruluşlarına ait paraların BANK-SEN üyeleri üzerinde sürdürülen baskıda kullanıldığını bildirdiler. Alınan bilgilere göre Yerel Yönetim Bakanlığı'nın Ankara Valiliği'ne gönderdiği bir genelgeden sonra TÖBANK Ulus Şubesine Ankara İl Özel İdare Müdürlüğü tarafından yazılan bir yazı hiçe sayıldı. Ve Ankara İl Özel İdare'ye ait 83 milyon lira Merkez Bankası'na devredilmedi.

Adalet, Milli Eğitim ve Yerel Yönetim Bakanlıkları ile büyük bir kısmı il özel idare müdürlüklerine ait toplam 602 milyon lira halen TÖBANK kasalarında bekletiliyor. Devlet kuruluşlarına ait mevduatların özel bankalardan çekilerek Merkez Bankası'na yatırılmasına ilişkin 7 Kasım 1978 gün ve 7/16559 sayılı Bakanlar Kurulu kararının, 1654 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmasına karşın, TÖBANK'tan çekilmeyen paraların, TÖBANK işverenlerince işçiler üzerinde baskı uygulamada kullanıldığı bildirildi. Öğrenildiğine göre Yerel Yönetim Bakanlığı valiliklere 5.9.1979 tarih ve 100-106/1-41146 sayılı bir genelge göndererek il özel idarelere ait

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

ÜSLERİN "STATÜSÜ" GÖRÜŞÜLÜYOR

Ankara, (A.A.) — Türkiye ile ABD arasındaki işbirliği anlaşmasının yeni koşulları nı belirlemek amacıyla 9 aydır devam eden ve ortaya çıkan sorunlara ilişkin hükümet görüşlerinin alınması için bir süredir ara verilen görüşmeler dün yeniden Ankara'da başladı.

Dışişleri Bakanlığındaki görüşmelerde, Türk heyetine Dışişleri Bakanlığı Ortak Güvenlik İşleri Genel Müdürü Ali Hikmet Alp, ABD heyetine ise Amerika'nın Ankara Büyükelçisi Ronald Spiers başkanlık etti.

ABD Büyükelçiliği yetkilileri, görüşmeler süresince Washington'dan da bazı uzmanların geldiklerini ancak dün başlayan görüşmeleri ABD Büyükelçisi başkanlığında büyükelçilik yetkililerinin sürdüreceğini söylediler.

Anlaşmanın 9 Ekim'e kadar imzalanamaması halinde ise geçici statü uyarınca üslerin faaliyetlerinin Türkiye tarafından durdurulması hakkı doğuyor. Üslerin faaliyetlerini bu tarihten sonra da sürdürebilmeleri için yeni bir Bakanlar Kurulu kararı gerekiyor.

Dışişlerine yakın kaynaklar, ara verilmeden önce yapılan görüşmelerde, üslerin statüsü ve ABD'nin Türkiye'ye yapacağı askeri yardım konularında Türkiye'nin önerileri doğrultusunda olumlu

Devamı Sa. 7, Sü. 5'de

Maden-İş Sarkusyan'da sözleşme imzaladı

İstanbul, (Politika) — Maden-İş Sendikası 25. Bölgeye bağlı Sarkusyan Elektrolitik Bakır San ve Tic. A.Ş. işyerinde 190 üyesi için 1.6.1979 - 1.6.1981 yürürlük tarihli toplu iş sözleşmesi bağıtladı. İşyerinde çalışan sendika üyelerinin saat ücretlerine birinci yıl seyyanen brüt 30 lira, ikinci yıl ise 31 lira ücret zammı sağlandı. Kıdem tazminatları 45 güne, ikramiyeler 4 maaştan 6 maaşa çıkarıldı ve ayrıca 1 maaş da üretim primi verilmesi kararlaştırıldı. Yıllık yasal ücretli izin sürelerine 6'şar gün ilave yapıl-

(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

GOŞİZMİN PEYGAMBERİ: HERBERT MARCUSE

● DERLEYEN: DR. SELÇUK ALSAN

Bugün 4. Sayfada

Erkunt işçileri Ankara-İstanbul yolunda yürüyüş düzenlediler

● Direnişin devam ettiği Erkunt işyerinde işveren 18 işçiyi işten attı

Ankara (Politika) — Bir süredir direniş yapan Erkunt işçileri işverenin servis otobüsü vermemesi üzerine İstanbul yolunda yaklaşık 1 saat süren bir yürüyüş yaptılar. Erkunt işvereninin; servis otobüslerini kaldırmasının yanısıra öğle yemeklerini de vermemeye başladığı, önceki gün de 18 işçinin daha işine son verdiği öğrenildi. Maden-İş 2. Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz fabrikanın önünden başlayan yürüyüş sırasında yaptığı konuşmada baskıların Maden-İş üyelerini yıldıramayacağını belirtti. Erkunt işçilerinin yemek ve servis gereksinimleri dün Maden-İş tarafından karşılandı.

İstanbul yolu üzerinde kurulu Erkunt fabrikasında Maden-İş üyelerinin bir süre önce başlattıkları iş yavaşlama eylemi devam ediyor. İşverenin servis otobüsünü ve öğle yemeklerini kaldırması üzerine önceki gün saat 17.15 sıralarında fabrikanın önünde toplanan işçiler şehir merkezine doğru yürüyüşe geç-

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

yazdıkça

ADİL ÖZKOL

Anayasa değişikliği

Ondört Ekim seçimlerinden sonra Anayasa değişikliği konusunun siyasal tartışma gündemine geleceği anlaşılıyor.

Konuyu partilerarası bir komisyonda ortak görüş oluşturma önerisiyle Adalet Partisi ortaya attı. Bu Anayasa ile Türkiye'nin yönetilemeyeceği Demirel'in en sevdiği savlarından biri. Bunun yanında köklü bir Anayasa değişikliği gerekliliğini tartışmaya açmak AP'nin 14 Ekim sonrası hesaplarına da uygun düşüyor. Beş milletvekilinin tümünü kazanacağı şeklindeki moral yapma çabalarına karşın Demirel, 14 Ekim sonrasında da hükümeti 226 kırmızı oyla yıkabileceğine fazlaca ihtimal vermiyor. Aradığı, yaratılacak olağanüstü siyasal koşulların hükümeti zorlaması, partilerüstü bir seçim hükümeti ile erken seçim. Bu arada Anayasa geriye doğru değiştirilir. 1960'lar öncesine yaklaştırılırsa ne âlâ. Değiştirilemezse Demirel bu konuyu erken seçim propagandasında kullanacak.

Sağ oyları AP'de toplamanın gerekçelerinden birini daha ileri sürecek: «Bizi güçlendirin, iktidar olup Anayasayı değiştirelim» diyecek.

Partilerüstü bir hükümet kurulmasından başlayacak bir çizgiyi tamam veya mümkün olan ölçüde demokrasi dışına çekmeyi amaçlayan bazı siyasetçilerin bakış açısından ise anayasa değişikliği önce bu çizginin gerekçelerinden, sonra da perçinleneceği noktalardan biri. Başlangıçta Demirel'le aynı amaçtan, CHP hükümetini yıkmaktan kaynaklanan bu çizgi asıl amacında Demirel'den farklılık gösteriyor.

CHP ise şu an için anayasa değişiklikleri üzerinde durmuyor. Meclislerin çalışmasını ve karar almasını kolaylaştıracak içtüzük değişiklikleri üzerine eğilmeyi yeğliyor.

Ara seçimlerinin başlıbaşına bir etken olarak CHP ağırlıklı hükümetin son bulmasını gerektirecek sonuçlar yaratması, AP'nin ve bir kısım basının yaratmak istedikleri havanın aksine fazlaca olası değil. Ancak anayasa değişikliğinin bundan bağımsız olarak da sorun edileceği anlaşılıyor. Esasen CHP'nin şimdiden belirttiği içtüzükteki salt çoğunluk sorunu bile anayasa değişikliğini ilgilendiriyor.

Anayasa değişikliği ele alındığında CHP'ye ve demokratik güçlere önemli görevler düşecektir. 1960'lar öncesini hayal eden Demirel'in ve güdümlü demokrasi seçeneği arayanların anayasa değişikliğini bu hayallere ve seçeneklere payanda etme çabalarına baştan ve karşı çıkmak gerekir.

Savunulacak olan anayasaların değişmezliği değildir. Değişikliğin ancak ileriye daha demokratik öz ve biçimlere yönelik olarak yapılabileceğidir.

Bu açıdan anayasa değişikliğinin ilk koşulu en azından 12 Martzede anayasayı bu gediklerden arındırmaktır. Temel hakları, özgürlükleri, çalışma ve sendika haklarını ve siyasal hakları kısmamak, aksine daha güvenceli hale getirmektir. Anayasa değişikliği ile bir yandan birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümünde yeralan bu hak ve özgürlükleri daha demokratik düzenleyen hükümler getirilirken, öteyandan da bunlar dışında kalan konularda genellikle yaşama yeri geldikçe de yürütme organının daha kolay karar alıp uygulamalarını sağlayacak hükümler konulabilir. Meclislerin salt çoğunluk aranmaksızın çalışması yukarıdaki dört bölüm dışındaki konulara özgü olması koşuluyla ele alınabilir.

Amaç, demokrasiyi ve temel hakları zedelemeden yasama organına ve dolayısıyla yürütmeye etkinlik sağlamak ise bunun yolları kolayca bulunabilir.

Ama bu amacın görüntüsü altında demokrasi kısıntılarını getirivermek isteyen parlamentolu veya parlamentosuz baskı dönemi heveslerine karşı dikkatli olmak koşuluyla...

FORUM

Sıkıyönetim ve özgür seçim

Anayasa'mızın 50. maddesi vatandaşların seçme ve seçilme hakkını düzenlemiştir. Propaganda özgürlüğü de bu hakkın doğal bir uzantısıdır. Propaganda özgürlüğü olmadan «Seçme ve seçilme hakkından» söz etmek olası değildir. Bu anayasal hakkın özünü zedeleyen 27 numaralı bildiriye karşı mevcut hukuk kurallarımız içinde de başvurulabilecek hukuk yolları vardır. Sıkıyönetim tasarrufları, organik bakımdan da idari tasarruflar olduğundan bunlara karşı da genel hükümlere göre Danıştay'a başvurulabilir

Bilgin İNANÇ
AVUKAT

Yurttaşlardan oy isteyen siyasi partiler ve bağımsız adaylar, örgütlenme ve propaganda haklarını; seçmen yurttaşlar da seçmen haklarını hangi ölçüde özgürce kullanabiliyorlarsa seçim o derece özgür ve demokratiktir.

Bu açıdan baktığımızda 14 Ekim'de yapılacak seçimler için, özgür-demokratik seçim diyebilmek olanaksızdır. Şöyle ki:

Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü özünden yok eden 141-142 ve diğer antidemokratik maddeler, birer utanç örneği olarak hâlâ varlıklarını sürdürebiliyorlarsa; sürekli öykündüğümüz batı ülkelerinin tümünde komünist partiler, özgürce örgütlenip seçimlere ve hükümetlere ağırlığını koyarken, Türkiye İşçi Sınıfı kendi öz örgütüyle seçime katılamıyorsa; O seçimlerin özgür ve demokratik niteliği zaten zedelenmiş demektir.

Ayrıca 14 Ekim seçimlerinin bir özelliği daha var: Sıkıyönetim... Seçilecek senatörlerin yarıdan fazlası sıkıyönetimli illerden seçilecek. Bir yanda özgürlük ölçeği «seçim» ve diğer yanda da hak ve özgürlüklerin kısıtlanma rejimi olan «sıkıyönetim...» Bu iki kurumun nitelik olarak bağdaşmalarına olanak yoktur. Sıkıyönetimin seçimlerle ilgili hiçbir şeye müdahale etmediğini varsayarak dahi, salt varlığı bile demokrasi açısından seçimlere gölge düşürebilecektir. Ki bu varsayımın aksine, sıkıyönetim seçimlere tam anlamıyla müdahale etmiş ve sınırlı da olsa seçimlerin demokratikliğini belirleyecek anayasal birçok hak ve özgürlük askıya alınmıştır.

Buna örnek olarak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın «Seçimlerle ilgili yasakları açıklayan» 27 numaralı bildirisini hukukçu gözü ile incelemeye çalışacağız.

• İSTANBUL SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI'NIN 27 NUMARALI BİLDİRİSİ

27 numaralı bildirinin «açık yerlerde propaganda» ile ilgili bölümünde: «İstanbul Belediyesi hudutları içinde kalan ilçeler için toplantı yeri olarak; İstanbul Valiliğince 171 sayılı Yasanın 4'ncü maddesine göre evvelce tespit edilip kamuya açıklanan aşağıda adları yazılı alanların kullanılabileceği gözönün de bulundurulacaktır» denilmekte ve İstanbul Belediye sınırları içindeki 14 ilçeden 8'inde 12 alanın ismi sıralanmaktadır. Bu maddede neyin amaçlandığı İlçe Seçim Kurullarınca da anlaşılabilmiş değildir. Örneğin bağımsız senatör adayı Bakiye Beria Onger tarafından açıkhava toplantısı için yapılan başvuruya, ilçeleri sıkıyönetim bildiri metninde bulunmadığı için Beşiktaş İlçe Seçim Kurulu tarafından olumlu yanıt verilemediğini hayretle öğrendik. Seçimlerin Temel Hükümleri Hakkındaki 298 sayılı Yasanın 50'nci maddesi bu konuda kesin olarak İlçe Seçim Kuruluna yetki ve görev vermiştir. Eğer bildirinin amacı da bu olumsuz yoruma uygun ise, gerek Beşiktaş ilçesinde ve gerekse bildiride sayılmayan diğer ilçelerde «Açık yerlerde propaganda hakkı» tamamen ortadan kaldırılmış demektir. Bu da gerek 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası, gerek 298 sayılı yasa ve gerekse Anayasa ile bağdaşmayan, düzeltilmesi gereken bir durumdur. Sıkıyönetimin Seçim Kurullarının görev ve yetkilerini üstlenmesi, kanımızca seçim esprisine ve hukuka uygun değildir.

Ceza yaptırımı taşıyan kurallarda netlik ve kesinlik asıldır. Yine bildirinin 1. maddesinin 1/a-5 bölümündeki «Bu arada siyasi parti ileri gelenlerinin karşılanma ve uğurlanmalarında makul ölçüler içinde kalınacak» ibaresini herkes başka şekilde yorumlayabilir. Neye göre «makul ölçü?» «Makul ölçüler»in kıstası ne olacaktır? Her karşılama ve uğurlamanın Sıkıyönetim Mahkemesinde sonuçlanması olasılığı sözkonusudur. Ve yargılamayı yapan mahkeme heyetinin «makul ölçüler» anlayışına göre farklı uygulamalar ortaya çıkabilecektir.

Yine bildirinin 1. maddesinin 1/b-2 bölümünde: «...Buna paralel olarak işçi-işveren ilişkilerinde ve sendikal faaliyetlerde, tüm ilgililerin seçim için gerekli düzenli ortamı bozabilecek tutum ve davranışlardan kaçınacaklarına, gereksiz grev-lokavt ve direniş gibi eylemlere yer vermeyeceklerine inanılmaktadır» denilmektedir.

Görüşümüze göre lokavt zaten hukuka aykırı bir eylem olduğundan «gereksiz lokavt» sözü üzerinde durmayı anlamsız buluyoruz. Ancak burada önemli olan «gereksiz grev» nitelemesidir. Bir grevin gerekliliği veya gereksizliğini hukuk açısından tartışmak olanaksızdır. Hukukumuzda grevin gereklilik veya gereksizliğinin kıstası yoktur. Grevin gerekli olup olmadığına karar vermek yalnız ve yalnız emekçiye ve onun sendikal örgütüne ait bir yetkidir. Yargı ve idare, sadece grevin yasal olup olmadığını inceleyecektir. Ayrıca bir avukat olarak düşünüyorum da; «gereksiz grev» nedeniyle yargılanan bir sendika yöneticisini savunmak. Bayağı zor olsa gerek...

Bildirinin 1'nci maddesinin 1/C-3 bölümünde: hoparlörle propaganda yapmak ve el ilanı ve bildiri dağıtmakla görevlendirilecek kişiler bakımından siyasi partilerle bağımsız adaylar arasında bir ayrıcalık yaratılmış ve bu da, 298 sayılı yasanın değişik 57. maddesine ve Anayasamızın «Eşitlik» ilkesine aykırı olmuştur. Siyasi partilerin bildirilerini dağıtacak kişilere aynı siyasi parti tarafından yetki belgesi verilmesi kabul edildiği halde bağımsız adayların bildirilerini ve elilan larını dağıtacak kişiler için emniyet amirliklerinden yetki belgesi alınması öngörülmüştür. Bağımsız adayların hoparlörle propaganda yaptırma ve bildiri dağıtabilmelerini bürokrasi çarkına terkeden, Anayasaya aykırı bu ayrıcalığın nedenini anlamak güçtür. Bağımsız adayın bizzat kendisinin yetki belgesi vermesiyle kamu düzeninin sarsılacağını iddia etme olanağı da olmadığına göre bu ayrıcalık nasıl açıklanabilecektir? İlerici bağımsız adayların, zaten son derece kısıtlanmış olan propaganda olanaklarının bir de bu şekilde kısıtlanması, bildirideki deyimle «Demokratik parlamenter rejimin temel unsurlarından biri olan özgür seçim işlemini» oldukça gölgeleyecektir.

Seçim Yasasının 60. maddesi, duvar ilanı ve afişle propagandayı yasaklamıştır. Bildiride 1. maddesinin 1/D bölümünde «Duvar ilanı ve afişle propaganda kesin olarak yasaktır» başlığı ile ve altını çizerek bu yasağı tekrarlamış ancak madde metninde bu yasaklara «pankart» da dahil ederek propaganda özgürlüğünü ve olanaklarını yasa hükmüne rağmen son derece kısıtlamıştır.

• PROPAGANDA ÖZGÜRLÜĞÜNÜ SINIRLAYAN BİLDİRİ İÇİN YARGI YOLUNA BAŞVURULMALIDIR

Anayasamızın 50. maddesi vatandaşların seçme ve seçilme hakkını düzenlemiştir. Propaganda özgürlüğü de bu hakkın doğal bir uzantısıdır. Propaganda özgürlüğü olmadan «seçme ve seçilme hakkından» söz etmek olası değildir. Bu anayasal hakkın özünü zedeleyen 27 numaralı bildiriye karşı mevcut hukuk kurallarımız içinde de başvurulabilecek hukuk yolları vardır.

Sıkıyönetim bir hukuk rejimi olduğu için sıkıyönetimin uygulanması sırasındaki işlem ve eylemlerin de hukuk kurallarına, yasa, tüzük, yönetmelik gibi normlara ve hukukun genel ilkelerine uygun olması gerekir.

Sıkıyönetim tasarrufları, organik bakımdan da idari tasarruflar olduğundan bunlara karşı da genel hükümlere göre Danıştay'a başvurulabilir.

Dileğimiz odur ki, 27 numaralı bildiri tekrar gözden geçirilerek bu hususlar düzeltilsin. Aksi halde, ilerici partilerin ve özellikle bağımsız adayların seçim hak ve özgürlüklerini son derece kısıtlayan ve bazılarını bütünüyle ortadan kaldıran bu bildirinin iptali için ilerici partilerin ve bağımsız adayların Danıştay'a başvurarak yargı denetimini işletmeleri ve bildirinin «yürütülmesinin durdurulması» bu kısa dönemde tek demokratik çıkar yol olarak kalmaktadır.

yorum

OYA BAYDAR

Çözüm

ÜÇ SORU sormaya ve cevabını aramaya çalıştık dün: CHP hükümette olduğundan bu yana demokratik hak ve özgürlükler alanında hangi ileri adım atıldı? CHP hangi vaadini yerine getirdi? Faşizmin geriletilmesinde ne kadar yol katedildi? Tekellerin güçlerinin kırılmasında, -CHP deyimiyle- kuşatılmalarında ne yapıldı?

BU SORULARIN cevabı, işçi sınıfı ve onun düşüncesini pusula edinenler için açık ve kesindir. Ama sanırız ki, elini vicdanına koyan gözleri bağnazlıkla bağlanmamış hiçbir CHP'li, bu sorulara CHP'yi aklayıcı cevap veremez. Olsa olsa özürler bulmakla, gerekçeler aramakla yetinebilir.

PEKİ, tüm bu noktalarda, yığınların ve kendisine güvenmiş olan bir kısım demokrat aydın kesimlerin umutlarını kıran CHP, yine de kimilerinin, kimi aydınlarımızın, yazar çizerlerimizin öne sürdükleri gibi ve bizzat CHP'nin adeta artık şantaj haline gelen bir biçimde yaygınlaştırmaya çabaladığı gibi «alternatifsiz» midir? Yani yerine geçirilebilecek daha iyi bir seçenek yok mudur?

BÜYÜK bir kesinlikle ve açıklıkla vardır diyoruz. Bu seçenek vardır ve böyle bir seçeneğin olmadığını ileri sürenlerin bir bölümü, o seçenekten korktukları için siyasal şantajlara başvurmakta, seçeneksizlik havasını yaygınlaştırmaya çalışmaktadırlar.

ASLINDA, tek çözüm yolu olan bu seçenek, soygun ve sömürü düzeninin yıkılması, burjuvazinin iktidarının ve diktasının yerine emekçi kesimlerin işçi sınıfı hegemonyasındaki iktidarının geçmesidir. Şimdi başka türlü söyleyelim: Burjuvazinin, tekelcilerin düzeni artık çürümüştür. Bu düzenin içine yuvarlandığı ve ne yazık ki beraberinde halkı da, ülkeyi de yuvarladığı bunalım, bu düzen çerçevesinde asla atlatılamaz. Burjuvazi belki yeni formüller bulur, hatta açık faşizme kadar vardırır işi; bakarsınız bir ay, beş ay, bir yıl, iki yıl için bunalım aşıldı sanılır. Sonra görülür ki bunalım aşılacağı yerde çok daha derinleşmiş...

«CHP giderse ne olacak? Yerine daha kötüsü gelecek mantığı», sadece ve sadece bu çürümüş düzen çerçevesinde düşünüldüğünde bu çerçeveyle sınırlı kalındığında doğrudur. Gerçekten de, bu soygun, sömürü ve baskı düzeninde, burjuvazinin bir seçeneği bir formülü yerine ötekinin geçirilmesi hiçbir çözüm getirmez. Ve kuşkusuz bir MC, bir AP formülü veya açık faşizm bir CHP hükümetinden göreceli olarak daha kötüdür. Ama neden hep bu düzen çerçevesinde kalarak düşünmek? Neden hep «kötünün iyi»sini seçmeye çalışmak? Neden çözümü hep bu çürümüşlük, bu hastalık, bu ihanet, bu namussuzluk ortamında ve düzeninde aramak?

BU DAR ve kokuşmuş çerçeve; tekeller düzeninin çerçevesi aşıldığında çözüm vardır. Hemen yarın için değil, ama yarınlar için çözüm, ulusal bağımlılığı halkı iliklerine kadar sömüren işbirlikçi tekelleri ve faşizm tehlikesini aşmaktadır. Bunu ise ancak, bu düzen çerçevesi dışında, mevcut egemen sınıflar dışında, emekçi sınıfların işçi sınıfı öncülüğündeki iktidarı, ulusal, demokratik bir halk iktidarı sağlayabilir.

BU ÇERÇEVE içinde, gözleri bağlı dolap beygirleri gibi dönmek yerine, aşalım kokuşmuşluğu ve ihaneti. Yarını bugünden kurmaya çalışalım. Şantajlara kapılmayalım. Belki kısa dönemli kötü günlerden, bu günkünden daha karanlık günlerden de geçeriz. Geçeceğiz de. Ama sonra, bir fırtına sonrasındaki kadar dupduru, tertemiz olur hava. Evet: Yarını bugünden kurmaya çalışalım. Yaygınlaştırılan seçeneksizlik görüntüsünü, seçeneği ve çözümü. Yani bu sömürü düzenini yıkan halk iktidarı çözümünü, ileri demokratik düzen çözümünü en geniş yığınlara her yolla götürmeye çalışarak aşalım.

BU SEÇİM ortamında da, her zaman olduğu gibi, sosyalistlerin, komünistlerin, ilericilerin, demokratların görevi, en geniş yığınlara «gerçek çözüm»ü götürmek seçeneksizlik şantajını aşmak, onları yarınlara hazırlamaktır.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Faşistlerin polit bölge seçmesinden sonra, bir ay içinde 10 kişinin öldürüldüğü ilçemiz. 2) Giysilerdeki buruşuklukları gideren alet - İngilizcede: Bay - Tersi, lezzet. 3) Kayak - Taşlarla oynanan bir kahve oyunu. 4) Bir meslekte eskilik bakımından başta gelen kimse - En kısa zaman. 5) Galyum'un simgesi - Bir renk. 6) Tersi, yemekten önce yenen meze. 7) Tersi, kimyada iridyum - Tersi, antreman. 8) Sembol - İtalyan radyo-televizyonu. 9) Üzerinde çalışmaya, uğraşmaya başlama anlamındaki deyim. 10) Yineleme.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Sağlık emekçilerinin, sıkıyönetimce kapatılan kitle örgütü - Ateşli silahlarda namlunun içindeki helisin çıkıntı kısmı. 2) Zafer - Bir bağlaç. 3) Uykuda düş görmek. 4) Hatıra, andaç. 5) İlke, prensip (eski dil) - Bir göz rengi. 6) Sürgülü ve pistonlu nefes çalgısı - Avrupa'da bir hitap. 7) Asya'da bir göl. 8) Klasik Türk Müziği çalgılarından birinin ustası - Tersi, devlet dairelerinde bir üst derecedeki memur. 9) Tersi, inek yavrusu - Kimyada: İki. 10) Özerklik, muhtariyet - Sodyumun simgesi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Sinematek. 2) elemA - Mal. 3) Çekememe. 4) İrade Akdi. 5) Mihalıççık. 6) Ceket - işE. 7) Bit - Kır - aM. 8) Ol - Ruble. 9) Yitik - iL. 10) Aka - Erinme.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Seçim - Boya. 2) İlericilik. 3) Nekahet - Ta. 4) emedaK - Mi. 5) Mamelek - Ke. 6) Itır. 7) Maç - Ruhi. 8) Emekçi. 9) Ka - Dışalım. 10) işi kemelE.

Fransa'da solun eylem birliği gerçekleşiyor

● EYLEM BİRLİĞİNİN İLK SOMUT ÖRNEĞİ SENDİKALAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN HÜKÜMETİ PROTESTO EYLEMLERİNDE GÖRÜLDÜ.

Dış Haberler Servisi — Fransız Komünist Partisi ve Sosyalist Parti yöneticilerinin 1981 yılında yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve sendikalar tarafından gerçekleştirilen hükümeti protesto eylemlerinde ortak tavrı belirlemek üzere biraraya geldikleri açıklandı. Komünist Parti ve Sosyalist Parti arasındaki eylem birliği 1978 yılında genel seçimler öncesi bozulmuştu. Sendikaların hükümetin ekonomi politikasını protesto için eylem birliği kararı almalarıyla birlikte Komünist Parti ve Sosyalist Parti arasında eylem birliği yolunda somut adımlar atıldı.

Bu arada yapılan kamuoyu yoklamaları sonucunda Başbakan Barre'ın ülke tarihinde en düşük desteğe sahip başbakan olduğu ve Cumhurbaşkanı Giscard'ın da desteğini yüzde 8 oranında yitirdiği ortaya çıktı. Öte yandan tren işçileri ve Cherbourg'da gemi işçilerinin grevlerine polis saldırdı. Birçok işçinin yaralandığı bildiriliyor.

İspanya, İtalya ve Fransa Komünist Partileri toplanıyor

Madrit, (A.A.) — İspanya, İtalya ve Fransa Komünist Partilerinin Uluslararası İlişkiler Sekreteri cuma günü Madrit'te Batı Sahra sorununu görüşmek üzere biraraya geliyorlar.

Sovyetler Birliği-Demokratik Yemen ortak bildirisi yayınlandı

SOVYETLER BİRLİĞİ YEMEN HALKIYLA DAYANIŞMA İÇİNDE

● İKİ ÜLKE, AFGANİSTAN HALKININ SAVAŞIMINI DESTEKLİYOR

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği Başbakanı Aleksi Kosigin Demokratik Yemen'e yaptığı ziyareti tamamlayarak ülkesine döndü. Sovyet - Yemen ortak bildirisi de yayınlandı.

Moskova ve Aden'de aynı anda yayınlanan ortak bildiride, Sovyet ve Yemen halklarının kardeşliğinin gün geçtikçe güçlendiği ve Sovyetler Birliğinin her zaman ve her koşulda Yemen halkının Sosyalizm, Bağımsızlık ve toplumsal ilerleme savaşımının yanında olduğu vurgulandı. Ortak bildiride, Yemen halkının, Yemen Sosyalist Partisi önderliğinde sosyalizm yolunda kazanımlarının sağlamlaştırılması ve korunması için Yemen ve Sovyet halklarının ortak mücadeleyi sürdürecekleri belirtildi. Yemen'in başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist ülkelerle ekonomik ilişkilerin de güçlendirilmesi konusuna da değinilen ortak bildiride Demokratik Yemen'in EYK'ya gözlemci üye olarak alınacağı kaydedildi.

Bildiride daha sonra şöyle denildi:

«Yemen ve Sovyetler Birliği, Afrika, Asya ve Latin Amerika'daki ulusal kurtuluş hareketlerini ve ilerici yönetimleri ile dayanışmalarını dile getirirler. Her iki taraf özellikle Afganistan'da ilerici güçlerin çizdiği yolu güvenle izleyen Afgan halkını desteklediklerini açıklıyorlar.

Irak ile Suriye'nin arası düzeliyor

● İKİ ÜLKE ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN DÜZELMESİNDE FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ LİDERİ YASSER ARAFAT'IN BÜYÜK ROLÜ OLDUĞU BELİRTİLİYOR.

Dış Haberler Servisi — Kısa bir süre önce Irak'da Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'e karşı girişildiği öne sürülen «komplo»dan Suriye'nin sorumlu tutulduğu yolunda çıkan söylentilerden sonra bozulan Suriye-Irak ilişkilerinin yeniden düzelmeye başladığı bildiriliyor.

Lübnan'daki diplomatik çevreler, FKÖ kaynaklarına dayanarak verdikleri haberlerde FKÖ lideri Yasser Arafat'ın Havana'da yapılan Bağlantısızlar Zirvesi'nde Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat ile Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'i bir araya getirmeyi ve iki taraf arasında varolan soğukluğu ortadan kaldırmayı başardığını belirtiyorlar. Diplomatik çevreler Suriye-Irak ilişkilerinin kısa bir süre içinde yeniden düzeleceğini bildiriyorlar.

Hatırlanacağı gibi Suriye Devlet Başkanı Esat, Irak ile olan 6 yıllık dargınlık ve düşmanlıktan sonra geçtiğimiz Kasım ayında (Camp David sonrasında) ani bir kararla Bağdat'a gitmiş ve iki ülkenin birleştirilmesi için önemli adımların atılmasını sağlamıştı.

Bu arada Beyrut'da yayınlanan El-Envar gazetesi de Irak ile Demokratik Yemen arasındaki bozuk ilişkilerin de Güney Yemen'in girişimleri sonucu düzelme yoluna girdiğini yazıyor. Bilindiği gibi Irak-Demokratik Yemen ilişkileri Haziran ayında Irak Komünist Partisi üyesi bir profesörün, Yemen başkenti Aden'de Iraklı istihbarat elemanları tarafından öldürülmesi üzerine bozulmuştu.

Nikaragua'da yeniden bir ay süreyle olağanüstü durum ilan edildi

Managua — Nikaragua'da yeniden bir ay süreyle olağanüstü durum ilan edildi.

Olağanüstü durum kararına göre Sandinista ordusu tüm askeri tesislere el koyma hakkına sahip oluyor. Bu arada yapılan grevler ya da kamu ulaşımının durdurulması ise bunun sorumlularına en az üç aydan başlamak üzere cezai yaptırım getiriyor. Öte yandan 24 Temmuz tarihinde Sandinista hükümetinin ilan ettiği insan haklarının korunması yasasının olağanüstü durumdan etkilenmeyeceği açıklandı. Bir basın toplantısında olağanüstü durumun uzatılması kararını açıklayan Sandinista Ordusu Başkomutanı Daniel Ortega ayrıca Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi dışındaki hiç bir örgütün Sandinista adını almaya hakkı bulunmadığını açıkladı. Ortega'nın bu sözlerle kısa süre önce kurulan Sosyal Demokrat Sandinista Partisini kastettiği ifade edildi.

Öte yandan yapılan başka bir açıklamada ise sağcı bir rejimle yönetilen komşu Honduras'ta eski diktatör Anastasio Somozaya bağlı ulusal muhafızların Nikaragua'ya bir istila hareketine hazırlandıkları ve bu amaçla da Honduras hükümetinden yardım gördükleri belirtildi.

Young, "Küba'da Sovyet askeri varlığı,, iddiasının bir oyun olduğunu söyledi

● The New York Times: Küba fiyaskosu Carter'in durumunu daha da zorlaştırdı

Dış Haberler Servisi — The New York Times gazetesi, ekonomik güçlükler ve kötü yönetim nedeniyle güç duruma düşen Başkan Carter'ın durumunun, «Küba fiyaskosu»ndan sonra daha da zorlaştığını yazdı. Gazetenin 17 Eylül tarihli sayısındaki bir makalede, Carter'ın, sorunu daha iyi araştırmış olması gerektiği yazılarak iddiaların bir fiyasko ile sonuçlandığını ve bu durumda gelecek seçimlere kadar, «güçsüz düşmüş bir Amerika'nın çok güçsüz düşmüş bir başkan tarafından yönetileceği» söylendi. Carter'ın Küba hakkındaki iddialarının, Senatör Henry Jackson ve Ronald Reagan gibi SALT karşıtlarına yeni fırsatlar verdiğini yazan gazete, Kennedy'nin gelecek seçimlerdeki şansının da böylece arttığını bildirdi.

Öte yandan ABD'nin eski BM Büyükelçisi Andrew Young, «Küba'da Sovyet askeri varlığı» açıklamalarının, Amerikan yönetimi tarafından girişilmiş politik bir oyun olduğunu söyledi. Young, «tartışmada, stratejik olmaktan çok politik bir yön var» dedi.

Pekin'de Çin'in Vietnam saldırıları protesto edildi

Dış Haberler Servisi — Pekin'de Demokrasi Duvarına yapıştırılan bir afişte Çin'in Vietnam ve Sovyetler Birliği ile olan sınır çatışmalarına son vermesi istendi. Afişin altında «İnceleme» dergisinin imzası bulunuyor. Afişte Çin'in dünya barışına katkıda bulunması istendi ve Çin Vietnam hükümetlerinin ikili ilişkilerin geliştirilmesi yönünde ciddi girişimlerde bulunmasının önemi vurgulandı.

«İnceleme» dergisinin yazı işleri müdürü Wei Jingsheng ve yardımcısı Yang Guang bu yılın başlarında «demokrasi hareketlerini» yönlendirme suçuyla tutuklanmışlardı. Afişte Çin'in güney ve kuzey sınırlarında barış için çağrı yapılıyor ve Çin, Sovyet ve Vietnam halklarının ilişkilerinde kan görmek istemedikleri belirtiliyor.

Brezezinski: «İsrail, Filistinlilerle diyalog kurmalıdır»

New York (A.A.) — ABD Başkanı Jimmy Carter'in Güvenlik Danışmanı Brezezinski, New York'ta yaptığı açıklamada, İsrail'in Filistinlilerle «Yeni ve yapıcı bir biçimde» temas kurmaya çaba göstermesi gerektiğini söyledi.

ABD'nin yahudi örgütü «Dünya Yahudi Kongresi»nde konuşan Brezezinski, İsrail'in, Filistinlilerle sürekli bir barışın gerekliliğin gözönüne alarak, Filistin halkının yasal haklarını kabul etmeye ve Camp David anlaşmalarını uygulamaya hazır olması gerektiğini vurguladı.

Öteyandan İsrail hükümetinin Batı Şeria ve Gazze bölgelerindeki işgal altındaki toprakları İsraillilerin de satın alabilmelerine olanak veren kararın tepkileri sürüyor.

Mısır Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, alınan kararın, «Ortadoğu'da kalıcı ve kapsamlı bir barışın önüne dikilmiş büyük bir engel olduğu» belirtildi.

Asya ve Afrika'da yarım milyon kadın doğum sırasında ölüyor

Yeni Delhi, (A.A.) — Hindistan Başbakanı Şaran Singh, Asya ve Afrika ülkelerinde her yıl yaklaşık yarım milyon kadının, yeterli tıbbi müdahaleden yararlanamaması sonucu doğum sırasında öldüğünü bildirdi.

Hindistan'da başlayan Dünya Sağlık Teşkilâtının Güneydoğu Asya Bölgesi Komite toplantısının açılışında yaptığı konuşmada Singh, zenginler ve yoksullar arasındaki uyumsuzluğun ortadan kaldırılması çağrısında bulundu.

Singh, zenginliğin ve sonsuz yoksulluğun kol gezdiği bu dünyada bazılarının parayı nereye harcayacağını bilemediğini, bazılarının ise nasıl para kazanıp yaşamını sürdürebileceğini bilemediğini ifade etti.

Hindistan Başbakanı, kırsal alanlarda 1000 sağlık merkezinin kurulması için gereken paranın nükleer silah alımına harcandığını da söyledi.

Silahlanma yarışının giderek hızlandığına değinen Singh, bu yarışa katılanların, dünya nüfusunun beşte dördünün örgütlü bir sağlık merkezine gereksinim duyduğu gerçeğinden habersiz olduğunu ve her yıl Afrika ve Asya'da yarım milyon kadının dünya'ya çocuk getirirken öldüğünü kaydetti.

Amerika savunma harcamalarını yüzde 3 arttırdı

Washington, (A.A.) - Amerika Senatosu, 1980 yılı savunma bütçesinin, gerçek fiyatlar üzerinden yüzde 3 oranında artırılmasını kararlaştırdı.

Önceki gün yapılan oylamada 19'a karşı 78 oyla kabul edilen savunma bütçesi, Amerikan savunma harcamalarını, enflasyonun doğurduğu etkilerin dışında, net yüzde 3 oranında artırıyor.

Salı günü alınan diğer bir kararla, 1981 ve 1982 yıllarında savunma bütçelerinin yüzde beş oranında artırılması ilke olarak benimsendi. 42'ye karşı 55 oyla alınan bu karar, gelecek iki yıl içinde savunma bütçesinin 31.7 milyar dolar artmasını öngörüyor.

olaylar ve gerçekler

A.BİLGE DİCLELİ

Antenler yalan söylüyorlarsa...

AFGANİSTAN Demokratik Halk Partisi (ADHP) Genel sekreteri ve Devlet Başkanı Taraki'nin hastalığı üzerine örülen yalan ağı, bu yiğit savaşeri ve önderin saygınlığına, savaşımına ve emperyalizme karşı konumuna leke sürülmeye çalışılması, son günlerde tekelci basının işlediği suçların baş sıralarında, yeralıyor. Tekelci basının işlevi, bu türden suçlar işlemek, emperyalizmin ekonomik, politik ve askersel stratejisi doğrultusunda hayali «Tarakiciler - Amininciler» yaratmak, yalan ve iftira kampanyaları örgütlemektir. İlericilere, demokratlara, düşen görev ise, bütün bunları bir bir açığa çıkartmaktır.

TEKELCİ basının işlediği suçların hangi boyutlara varacağını göstermek için çok gerilere gitmeye gerek yok. Ağustos ayında Türkiye'de İzmit'de bir genç öldürüldü. Adı Fevzi Kuruçay idi. Antifaşist gösterilere katıldığı, MHP'nin kapatılmasını, cangüvenliğinin sağlanmasını istediği için gözaltına alınmış, sonra faşistlerin ortasına salınmıştı. Faşistler Fevzi'yi hunharca katlettiler. Tekelci basın, o haberi «kutsal» saydığını ilan eden boyalı, basın, en küçük bir ilçede bile olup bitenleri ayrıntılamaya bayılan basın, sustu. Olan bir olayı, korkunç bir cinayeti, antidemokratik uygulamaları gizlemeye yeltendi.

AFGANİSTAN'da Nisan Devrimi öncesinde, Davud Han döneminde ölüm çeteleri kol geziyor, işsizlik, cehalet, yokluk, açlık, rüşvet, antidemokratik uygulamalar günlük yaşamı dayanılmaz kılıyordu. Tekelci basın, bütün bunları da yansıtmadı. Davud Han'ın ne giydiğini, ne yediğini saraydaki gelişmeleri, vesaire vesaireyi en ince ayrıntısına dek duyururken, Afganistan halkının acılarını, sorunlarını örtbas etmeye yeltendi. 17 Nisan 1978'de ADHP Merkez Komitesi üyesi Mir Ekber Haybar'ın, öldürülmesinin, tüm ilericilere karşı düzenlenecek katliamlar dizisinin ilk halkası olduğunu da özenle gizledi.

İŞTE Taraki'nin hastalanması, yerine Amin'in göreve atanmasına ilişkin olarak çıkartılan söylentiler, yayılan yalan haberler böyle bir misyonun, böyle bir planın yerine getirilmesidir. Amaçlanan, Nisan Devrimi'ne karşı emperyalizmin, Pekin yönetiminin, gericilerin komplolarına omuz verecek, Afganistan halkını, ilerici dünya kamuoyunu şaşkınlığa, telaşa düşürecek, karşıdevrimcilere daha fazla hareket olanağı sağlayacak bir ortam yaratmaktır. Bu ortamın yaratılması için ADHP Merkez Komitesi Plenumu toplantısı da, devrim konseyi toplantısı da çarpıtılacak, olup bitenler başka türlü, başka biçimlerde yansıtılacaktır.

BU ARADA tekelci basının çarpıtmalarına kaynak olarak gösterdiği merkezlere de işaret etmek gerekir. Antenler, ajanslar, manşetler, Afganistan konusunda sürekli «iyi haber alan kaynaklar»dan, devrim konseyine «yakın çevreler»den, söz ediyorlar. Kimdir bu kaynaklar? İslamabad'a kurulan CIA merkezi mi? Pakistan sınırındaki paralı asker kampları mı? Kabil'deki NATO ülkeleri büyükelçiliklerinde Nisan Devrimi sonrasında, iki üç katına çıkarılan personel mi?

EVET, sözü bağlamadan önce bu kaynaklara da dikkat çekmek gerekiyor. CIA'nın bütçesinin üçte birini dış ülkelerde ya da dış ülkeler hakkında yalan haberler yaymak için harcadığını belirterek diyoruz ki:

«ANTENLER yalan söylüyorsa eğer...» bu işde bir bit yeniği vardır. Geniş yığınların, işçilerin, emekçilerin, köylülerin çıkarlarına ters düşen dümenler çevriliyor demektir. Uyanık olmak gerekir. Görev, tekelci basının aldatmacasına, oyununa gelmemektir!

Dünyaturu

● **BİR** Kuzey Almanya mahkemesi, Komünist Partinin bir şubesine bombalı saldırı yapmak ve bir tiyatroyu soymak için plan yapmış bulunan bir neonaziyi bir yıl hapse mahkum etti.

● **AMERİKAN** Başkanlık sözcüsü Jody Powell, Başkan Carter'ın başkanlığa adaylığını yeniden koyacağını açıkladı.

● **ROTTERDAM** limanında 7 bin işçinin daha yüksek ücret için başlattığı grev dördüncü haftasına girdi. Grev nedeniyle limanın kargo işlemleri felce uğradı.

● **FRANSA**'nın 1967'den bu yana en büyük ekonomik krizin içerisine girdiği açıklandı.

● **AMERİKAN** Ulusal Meteoroloji Servisi, Frederik Kasırgası ve kasırga ile birlikte gelen yoğun yağışların Alabama ve Mississipi eyaletlerinde toplam 1.8 milyar dolarlık maddi hasara yol açtığını açıkladı.

İngiliz işçileri haftada 2 gün direniş yapıyor

İngiltere'de 2 milyon metalurji işçisi, daha yüksek ücret, daha kısa çalışma haftası ve daha uzun tatil istemiyle ilginç bir direniş sürdürüyor. 2 milyon işçi, bir aydır, haftada iki gün greve gidiyor. Rolls-Royce şirketi ise, grev nedeniyle 9 tane motor fabrikasını kapatacağını açıkladı. Devletin malı olan Rollys-Royce şirketinin böyle bir önlem alması, 30 bin işçiyi işsiz bırakacak.

● **İSPANYA** Merkez Bankası ülkenin turizm gelirinin, 1979 yılı başlangıcından 1979 yılı Temmuz ayına değin 3.335 milyar dolara eriştiğini bildirdi.

● **BİRLEŞMİŞ** Milletler 34. Genel Kurulu, Karaipler Adasının yeni ülkesi Saint Lucia'yı örgüt üyeliğine kabul etti. 1979 Şubat'ında İngiltere'den ayrılarak bağımsızlığına kavuşan 100 bin nüfuslu Saint Lucia, Birleşmiş Milletler'in 152. üyesi oldu.

● **İRAN**'da devrimin gerçekleşmesinden bu yana ilk kez düzenlenen Ulusal Ekonomi Seminerinde yasal yollardan edinilen özel mülkiyetin korunacağı açıklandı.

● 1977 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kuzey İrlanda'lı tutuklulara işkence yapılmasından İngiltere'nin sorumlu olduğunu açıkladı.

● İngiltere, işbirlikçi Protestanları ve aşırı sağcı terörist Protestan örgütlerini kayırarak Katoliklerle Protestanları birbirine düşürmeye çalışıyor.

● İngiliz Ordusu, Kuzey İrlanda'da yaşayan her bireyin tüm yaşamını fişliyor, bunun için de bilgisayarlardan yararlanılıyor

KUZEY İRLANDA SORUNUNU İNGİLTERE YARATIYOR

İNGİLİZ İŞGALİNİN 10 YILLIK BİLANÇOSU

● 1932 ÖLÜ
● 20776 YARALI VE AĞIR YARALI
● 26516 SİLAHLI OLAY
● 6478 BOMBALI OLAY
● 2736 KUNDAKÇILIK
● 90300 TAHRİP EDİLMİŞ BİNA

Yukarıdaki rakamlar, İngiltere'nin Kuzey İrlanda'yı işgal ettiği Ağustos 1969 tarihinden buyana gelişen olayların bilançosu. İngiltere Kuzey İrlanda'ya Katolik ve Protestanlar arasındaki iç savaşı önleme gerekçesiyle girmişti. Londra, Kuzey İrlanda'daki olayların IRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) tarafından çıkarıldığını savunuyor. İngiliz Ordusu'nun ve polisinin aldığı baskı önlemlerinden hiç bahsetmiyor. Eğer gerçekten durum IRA'nın silahlı eylemleriyle oluşuyorsa bu 10 yıl gibi uzun bir süre sürmezdi. Bazı verilere göre İRA'nın 650 silahlı militanı bulunuyor. Kuzey İrlanda sorunun ardında yatan gerçek bireysel terör değil İngiltere'nin Kuzey İrlanda'da yaşayan Katoliklerin haklarını tanımaya yanaşmamasıdır.

Katolikler Kuzey İrlanda nüfusunun azınlığını ve yoksul kısmını oluşturuyor. Kuzey İrlanda'da işsizlik İngiltere'nin iki katı kadar ve işsizlerin çoğunu da Katolikler oluşturmakta. Protestanlar ise ülke nüfusunun çoğunluğunu oluşturuyorlar ve İngiltere'nin sömürgeci politikası işbirlikçi Protestanların aracılığıyla gerçekleşiyor. İngiltere sosyal ekonomik ve politik ayırıma son vermek için, gelişen Katolik kitle hareketini bastırmak için Protestanları kayırıyor.

1971 yılında İngiltere, «defnetme» politikasını başlattı. Bu kampanya sonucunda binlerce Katolik tutuklandı. Tutuklular toplama kamplarında ve hapislerde yeterince delil olmaksızın ve soruşturma bile yapılmaksızın yıllarca hapsedildiler. İnsanca yaşamak isteyen binlerce kişi tutuklanırken, aşırı sağcı Protestanların gözaltına bile alınmayışı dikkat çekicidir. Son 18 aydır bir tek Protestan gözaltına alınmamıştır. İngiltere tüm gücüyle Protestan aşırı sağcıları korumaya çalışıyor. Bu örgütlerin eylemlerinden çok az bahsedilir. «İngiliz ve Batı basını ancak 19 kişinin öldürüldüğü ve «Shankhill Kasapları» adındaki aşırı sağcı örgütün eyleminden bahsetmek zorunda kalmışlardır. Aşırı sağcı bu örgütün sadece kitle kırımlarından haber yapılırken, insan hakları için savaşan Katolik kesimin en ufak eylemi abartılarak Batı basınında yeralıyor.

İngiltere Ordusu, Kuzey İrlanda'da yaşayan her birey için bilgisayarda bilgi biriktiriyor. Kişinin doğduğu yer, doğum tarihi, işi, dini, adresi, rengi ve hatta arabasının markası, televizyon çeşiti ve ev duvarlarının rengi bile bilgisayara yükleniyor. İngiltere Ordusu tüm telefonları dinliyor ve kişileri sürekli izleyerek, hakları için savaşmalarını engelliyor.

Tüm Kuzey İrlanda'da toplama kampları, hapishaneler ve polis karakollarında ordu üyelerince işkence yapıldığı birçok kez açıklandı. 1977 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi suçluların insanlık dışı uygulamalara uğramalarından İngiltere'nin sorumlu olduğunu açıkladı.

Bunun üstüne İngiltere'nin mahkemedeki temsilcisi artık tutuklulara işkence yapılmadığına dair güvence verdi. Fakat işkencelerin sürdüğü de bir gerçek. Üç yıl süreyle Kuzey İrlanda Adli Tıp'ında görev yapan Dr. Robert Irwin, 150 işkence vakasıyla karşılaştığını açıkladı. Dr. Irwin bazı tutukluların kulak zarlarının patladığını ve «itirafta bulunan» tutuklular üzerinde yaptığı incelemeler sonucunda da bunların 40'ında işkence izlerine rastlandığını belirtiyor. Bu olaylar İngiltere'nin insan hakları konusundaki iki yüzlülüğünü ortaya çıkarmaktadır. Bunun için İngiltere, uluslararası toplantılarda Kuzey İrlanda konusunun ele alınmasına karşı çıkıyor.

Kuzey İrlanda halkı ise politik, ekonomik ve sosyal hakların eşit olarak tanınmasını ve İngiltere Ordusu'nun ve polisinin Kuzey İrlanda'yı terk etmesini istiyor.

Goşizmin Peygamberi: Herbert Marcuse

Sputnik'ten çeviren: Dr. Selçuk Alsan

Marcuse, Marcuse, Marcuse... 1965'lerde bu ad Batı basınının sütunlarından hiç eksik olmuyordu. Geçenlerde 80 yaşına yakın ölen bu Kaliforniyalı, sinema yıldızlarını bile kıskandıracak bir üne sahipti. Reklam uzmanları, «Üç M» kullanarak yeni bir formül geliştirdiler: «Marx: Tanrı, Marcuse: Tanrının peygamberi, Mao: Tanrının kılıcı».

Marcuse daha 1968 baharında, Karl Marx'ın 150. doğum yıldönümü için yapılan UNESCO toplantısına «Marksist devrim kavramlarının gözden geçirilmesi» adlı bir rapor sunmuştu. Marcuse bu raporda şöyle diyordu:

«İşçi sınıfı kapitalist sistemle bütünleştiğinden artık Karl Marx'ın kendisine verdiği devrimci rolü oynayamaz durumdadır. O halde kapitalist sistem ancak kendi dışında kalan güçlerce devrilmek zorundadır. Yani sömürge halkları, zenciler ve henüz düzenle bütünleşmemiş olan gençler...»

İlk bakışta Herbert Marcuse'ün, bu görüşü tüm dünyada ve özellikle bu toplantının yapıldığı Fransa'da sınıf savaşının çok şiddetlendiği bir sırada ileri sürmesi bir paradoks gibi görülebilir. Aslında bu sosyal iklim, Marcuse'ün, San Diego'dan Paris'e damdan düşer gibi gelmesinin gerçek nedeni idi. Eski tip yaşama karşı savaşanların saflarında bölünme ve karışıklık yaratmak gerekiyordu. Bunun için de ilk yapılacak iş başta öğrenciler olmak üzere gençleri, işçi sınıfına karşı çıkmaya çağırmaktı.

İşte bu sıralarda burjuva basınında çok tutulan

«Marksizmin komünizmden arındırılması» terimi ortaya atıldı. Bu sayede Marcuse özü antimarksist «devrim teorisi» olan bir sahte «devrim hareketi»nin ideologu düzeyine yükseltildi. Asıl amacı ise devrim hareketinin bağrında da bölünmeler başlatmak ve gençliğin doğal başkaldırısını komünizme karşı yöneltmekti.

1960'ların sonuna doğru Marcuse'ün ünü doruğa ulaşmıştı. Bir ülkeden diğerine uçarak her yerde konferanslar veriyor, makaleler yayınlıyor ve gazetecilerle bol bol görüşüyordu.

Marcuse'ün va'zettiği «devrim teorisi» nasıl bir şeydi acaba?

● Amerikan filozofunun dört hokkabaz oyunu

İlk olarak Marcuse çağdaş toplumda sınıf savaşının yerine «yaşlılarla gençlerin çatışmasını« (yani nesillerin çatışmasını) koymak istiyordu. «Devrimin temel gücü öğrencilerdir» diyordu, çünkü «onlar gençtir ve yaşlıların toplumunu kabul etmez.» Bir diğer deyişle «genellikle gençler» «bütün yaşlılara» karşı savaşmalıydı. Heryerde ve her zaman!.

İkinci olarak Marcuse, «kapitalizme karşı değil, endüstriyel topluma karşı savaşmalısınız» diyordu. Daha da fazlası «kapitalist toplumu oluşturan tüm öğelerle, bu arada komünist partileri ile de savaşılmasını» öğütlüyordu. Marcuse için sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelerden hiçbir farkı yoktu, çünkü sosyalist ülkeler de endüstrileşme peşindeydiler. Heryerde «beton kalıpları», «özgürleştirici esinlenmeleri» boğuyordu. Acaba Marcuse'ün deyimi ile «hasta uygarlığı» bırakıp ilkel bir hayata mı dönmek gerekiyordu?

Üçüncü olarak Marcuse, «endüstriyel toplum»da işçi sınıfının devrimci karakterini kaybettiğinden emindir ve şöyle der:

«Bugünkü durum ancak üretimin kenarlarında kalmış insanlarca düzeltilebilir.» Bir başka deyişle «büyük çoğunluğu üretimden uzak tutulan ırksal azınlıklar, sürekli işsizler, suçlular (!) vs. devrimi gerçekleştirecektir. Zincirin öteki ucunda ise iyi kültür almış ayrıcalıklı bazı insanlar düzene boyun eğmekten kaçabildikleri için devrime katılacaklardır.»

● Marcuse: CIA görevlisiydi ve görevini oldukça iyi becerdi. Sol gösterip sağ vuran gerici bir ideolog.

Dördüncü olarak Marcuse, devrim uğruna her türlü örgütlenmenin karşısındadır ve gençleri «kendiliğinden başkaldırmaya» çağırır.

Böylece Marcuse, sınıf savaşını toptan reddetmektedir, ister kapitalist, ister sosyalist olsun, ona göre tüm endüstri toplumları «tüketim toplumları»dır. Bu gibi toplumlarda mallar düşüncelerden daha önemlidir. Sınıf savaşı söner, bilimsel ve teknik etkinlikler nedeniyle politik savaş ikinci plana düşer ve nihayet Devlet'in rolünün arttığı görülür.

● Marcuse ve Mao

Marcuse'ün yazılarında sık sık Mao Tse-Tung grubunun deneylerinden bahsetmiş olmasına da şaşmamak gerekir. Şu nokta ilginçtir: kapitalist ülkelerin hükümetleri, emperyalizme sövüp saymalarına rağmen maocu ve Marcuse'cüleri eylemlerinde büyük ölçüde serbest bırakmışlardır. Marcuse'ün ve «üç M»nin kapitalist ülkelerde bu kadar reklam edilmesi ince ve kurnaz bir manevraya bağlıdır. Burjuva ideologları sınıf savaşının kızıştığı bir dönemde, savaşan proletaryayı «halkçı kapitalizm» veya «kapitalizmle sosyalizmin gitgide birbirine daha benzediği» mavalları ile uyutamamaktadır.

Bu bakımdan atılgan fakat politik deneyimsiz gençliği zaman zaman yanlış yollara çekmek ve bölmek isteyecek, içlerinden elde edebildiklerini kışkırtmaların kör maşası durumuna sokacaktır.

Bunu kavramak için Fransa'daki Mayıs 1968 olaylarını anımsamak yeter. O günlerde Fransız işçi sınıfı, demokratik üniversite reformu için savaşan öğrencilerin haklı isteklerini desteklemek üzere bir kitle gösterisi düzenlemişti. Kışkırtıcı ajanlar göstericileri bölmeye çalıştı ve onları yürüyüşü terkederek Elize Sarayına saldırmaya çağırdı. Tabii bunu başaramadılar. Fakat 100 bin kişiyi bir araya getiren kortej yöneticilerinin, bir an kışkırtıcılara kandıklarını düşünürsek neler olabileceğini daha iyi anlarız. 100 bin kişi önemli bir güçtür. İlk anda başarı elde etme şansı da vardır. Ancak bu 100 bin kişi silahsızdı. Oysa rejimi korumak üzere Paris civarında silahlı 260 bin asker, 13 bin 500 polis ve jandarma ve ayrıca zırhlı birlikler bekliyordu. Kışkırtıcılara kanılsaydı kuşkusuz bu eylem (!) bir kan denizinde boğulacaktı.

FKP Genel Sekreteri Georges Marchais (o tarihte Genel Sekreter Yardımcısı) Fransız Komünist Partisinin XIX. Kongresinde şöyle diyordu:

«Öğrencilerin bir bölümünü saflarımıza kazanmak için goşistlerle işbirliği yapmamız işçi hareketini bölmek, kanlı bir maceraya atılmak ve ülkede puan kaybetmek olurdu. Partimiz bunu yapmadı, çok da iyi etmiş oldu.»

● Herbest Marcuse 1968'lerde Avrupa'daki «sol» maceracı akımların belli başlı ideolojik önderi idi. Ama daha sonra belgeleriyle de kanıtlandı ki aynı zamanda CIA'nın bir görevlisiydi.

● Marcuse'nin çömezleri ile Mao'nun çömezleri «emperyalizme sövüp saydıkları» halde kapitalist ülkelerin hükümetlerince büyük ölçüde serbest bırakılıyor, hatta elaltından destekleniyorlardı? Burjuvazi sınıf güdüsü ile «düşman görünen dostunu» iyi ayırdediyordu yani.

● Herbert Marcuse'ün yeni «vahiy»leri

Dünyada, detantın gelişmesi ve uluslararası işbirliğinin, bu arada SSCB-ABD ilişkilerinin «yumuşaması» üzerine Marcuse önceki kitaplarında söyledikleri üzerinde ısrar etmek tehlikesini göze alamadı. Kurtuluş Üzerine Deneme» adlı kitabında şöyle yazmağı yeğledi:

«Vietnam ve Küba'nın direnmeleri Sovyet yardımı olmasaydı gerçekleşemezdi.»

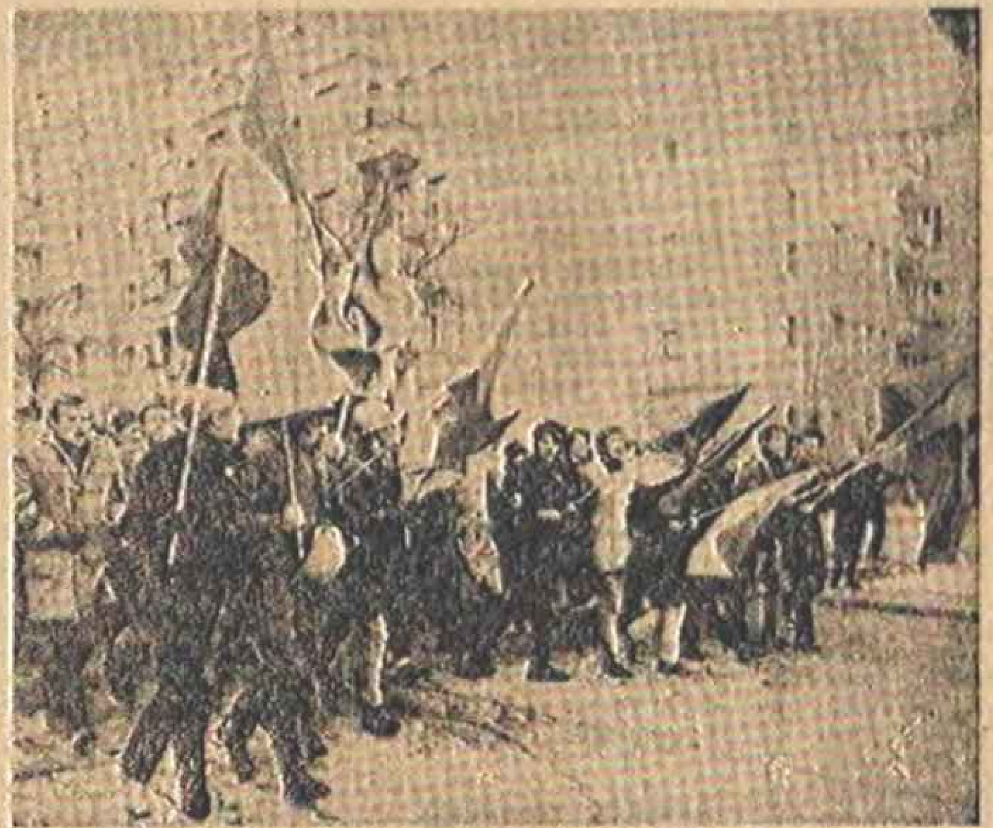
Eh, daha iyi tabii. «Şiddet ve radikal karşıkoyuş» adlı konferansında da önceki tezlerinden birini reddetti:

«Sovyet toplumu ile gelişmiş kapitalist toplumu aynı sayarak her ikisine de «gelişmiş endüstriyel toplum» demekle hata etmiştl.

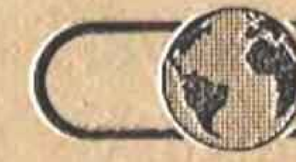
Bütün bunları anlamak için unutmamak gerekir ki Marcuse'ün burnu çok iyi koku alıyordu ve rüzgârsız bir yelkenli durumuna düşmektense taktik değiştiriyordu. Başkaldırı ve Karşıdevrim» adlı yeni kitabında Marcuse, düne kadar yaptığı «isyancılar»ın sözünü bile etmiyor, buna karşı yine düne kadar ölümünü ve devrilmesini istediği sınıftan medet umuyordu. Marcuse artık yalnız işçi sınıfından değil, öğrencilerden ve proleterya-altı dediklerinden de umudu kesmiş bulunuyordu. Ona göre devrimi gerçekleştirecek olan burjuvazinin genç kuşakları idi. Genç zenginler «yeni bir bilinç»le donatılabilir ve donatılmalıdır. Bu gibiler sosyal rejimi «içten» etkileyerek değiştirecektir.

Marcuse çok ciddi olarak, böyle bir devrimin «tarihin tanıdığı en köklü devrim» olacağını, devrimin sınıf kavgası sonucu değil, «yeni devrimci bilinç»in kapitalizmde yayılması sonucu meydana geleceğini savunmuştur. Devrim düşüncelerini bir kenara atan 1970'lerin Marcuse'ü amacının kapitalizmi için için kemirmek olduğunu, ancak bunun geç sonuç vereceğini söylüyordu. Devrim «yeni bilinç»in yayılması sonucu «birçok kuşağın yapıtı» olacaktı. Kapitalizmi çökertecek krize gelince «yüz yıl kadar sürebilir»di.

Hiç kuşku yok ki bu görüşler Herbert Marcuse'ün ustalığına hakettiği değeri vermiş olan «bu dünyanın emperyalist büyüklerine» de hoş gelmekteydi.

● Marcuse'nin çağrısına uyan «gençeler Paris ve Berlin sokaklarında haftalarca yürüdüler. Burjuva hükümetlere olduğu kadar işçi sınıfı hareketine ve komünist partilere de sövüp sayarak...

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Kıbrıs'da toplumlararası görüşmelerin kesilmesi, NATO'nun bölgede aktifleşmesi, Amerikan emperyalizminin faaliyetleri, günün konusu olmaya devam ediyor. Aşağıdaki yazı, konuya ilişkin son gelişmeleri ve olayın perde arkasında olup bitenleri yansıtması bakımından ilginçtir:

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

RİZOSPASTIS
● Günlük gazete.
● Yunanistan Komünist Partisi'nin resmi yayın organı.
● Atina'da yayınlanır.

Toplumlararası görüşmeler neden kesildi?

Kipriyanu ile Denktaş arasındaki 19 Mayıs anlaşmasından sonra altı tur devam eden toplumlararası görüşmeler, çıkmaza sokuldu. Yeni gelişmeler ise görüşmelerin başlayacağı konusunda hiçbir ipucu vermiyor.

Kipriyanu bir yandan görüşmelerin yeniden başlatılması için çağrı yaparken, diğer yandan uluslararası temaslarına devam ediyor. Önce İngiliz Uluslar Topluluğu Lusaka Konferansına, ardından Bağlantısız ülkeler Havana Konferansına katıldı. Şimdi de BM Güvenlik Konseyi toplantısına hazırlanıyor. Bütün bu çalışmaların arasında bir de «hükümet değişikliği» sorunu ile ilgilenmek zorunda kaldı. Güney'deki gerici, faşist güçlerin uzun zamandan beri süren bir hükümet bunalımı yaratma ve hükümeti daha da sağa çekme çabaları ağustos ayı içerisinde iyice yoğunlaştı. Topun ağzına kabinenin en ilerici bakanlarından Eğitim Bakanı Sofianos dikilmişti. Ancak başta AKEL olmak üzere, demokratik güçlerin, çeşitli gençlik ve meslek örgütlerinin ve halkın yoğun tepkileri karşısında Kipriyanu, daha önce sözünü ettiği değişikliği en azından şimdilik erteledi. Dışarıdaki gerici güçlerin de çanak tuttuğu bu kampanya, gericiliğin Kıbrıs sorununu NATO'cu yörüngeye oturtma çabaları içerisinde değerlendirildi.

Denktaş, Kipriyanu'nun uluslararası temaslarına karşı geleneksel karşı çıkışlarını son dönemde de tekrarladı. Ağustos ayı içerisinde Denktaş'ın ortaya yeni bir formül attığı görülüyordu. Bu formülle, toprak konusu, Maraş konusu, Kipriyanu - Denktaş anlaşmasının 6. maddesinde belirtilen tedbirler ve Kıbrıs'ın anayasal statüsü ile ayrı ayrı ilgilenmek üzere dört ayrı komite kurulacak, bu komiteler aynı zamanda toplanacak. Ancak bütün bunlardan önce şu önkoşul öne sürülüyor: Rum tarafı iki bölgeli federasyon tezini ve Türklerin güvenlik sorunu olduğunu kabul ettiklerini açıklayacaklar, görüşmelerin başlayabilmesi için. Rum tarafı bu formülü gereksiz gördü, görüşmelerin başlaması için 19 Mayıs anlaşmasının yeterli olduğunu savundu.

Yeni formülün içeriğine ve ortaya atıldığı zamana bakınca şunları görüyoruz: Formül daha önce ortaya atılan İngiltere - Amerika - Kanada ortak formülünün bir kopyası görünümündeydi. Diğer yandan, ortaya atılması BM Genel Sekreteri ile Carter'in Kıbrıs konusunu da içeren bir görüşme yapmalarından az önceye ve Carter'in Senatoya Kıbrıs konusunda bilgi vermeye hazırlandığı bir sırada oluyordu. Bu noktalar, daha sonraki gelişmelerle birlikte, bize, formülün esas amacı hakkında ışık tutabilir.

Bu manevranın ardında «bağımsız devlet ilanı» tehdidi tekrarlanıyor, daha sonra, yoğun tepkilerle karşılaşacak olan, Türk kesimindeki ilericilere yönelik «yeraltına inme» tehdidi geliyordu. Kısacası atılan her adım soğuk havayı arttırıyor, toplumlararası görüşmeleri tehlikeye düşürüyordu.

Denktaş'ın bu katı tutumunu izah etmek, toplumlararası görüşmelerin geleceği hakkında konuşabilmek için bölgemizdeki emperyalist trafiğini de iyi takip etmek gerekir.

İngiltere, Denktaş'ın bağımsız devlet ilanına yeşil ışık yakmış durumdadır. Konuyla ilgili olarak bir Dışişleri Bakanlığı yetkilisi şunu diyor: «Kıbrıs politikamız değişmemiştir. Bağımsız devlet ilanı Kıbrıs Türklerinin kendi iç meselesidir.» Bu anlayışa göre adadaki üslerini Amerika'nın ve NATO'nun emrine vermek de İngilizlerin kendi «iç meseleleri» oluyor... İngiltere'nin, Kıbrıs'ın bölünmesini istediğini öteden beri biliyoruz. Burada yeni olan yeşil ışığın resmen yakılmasıdır. Ayrıca bu tavır AET'nin tavrı olarak da alınabilir. İngiltere «tam yetki» ile konuşmaktadır. Zaten AET'nin Kıbrıs'ta mevcut durumun korunması yönündeki girişimleri de son zamanlarda iyice açığa vurulmuştu. AET her iki topluma ayrı ayrı ekonomik yardım vermeye hazırlanıyor.

Kıbrıs'daki durumun sürüncemede kalmasının en büyük nedenlerinden biri de NATO'nun Güneydoğu kanadındaki «tadilat»dır. Çalışmalar hızlı bir tempo ile sürüyor. NATO etiketli Amerikan ürünü bir plan uygulamaya sokuluyor. Buna göre Ege'de «de facto» bir durum yaratılacak, genelinde Türk-Yunan ilişkileri yeni bir düzenlemeye tabi tutulacak. Bölgedeki «ittifak içi» çekişmelerin aşılması için, Ege FIR hattı denetimi doğrudan NATO'nun eline geçecek. Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına yeniden girmesi hızlandırılacak. Zaten bölgemizde NATO tatbikatları peşpeşe yapılıyor, Karamanlis'in «dört üs faaliyettedir» dediği yerde ABD yetkilileri onu yalanlayarak «24 üs faaliyettedir» diyor, Türkiye'de de «Ecevit'in bile bilmediği üslere» Amerikan askerleri indiriliyor. Diğer yandan Kıbrıs'taki eski İngiliz, yeni NATO-Amerikan üslerinde önemli altyapı ve yeniden düzenleme çalışmaları yapılıyor.

NATO'nun bölgemizde yapılacak olan «Kararlılık 79» tatbikatı, Orta Doğu ülkelerine yapılacak bir saldırının «genel provası» görünümündedir. Bu tatbikata çok önem veriliyor. Hatta bunun bir termonükleer savaş provası şeklinde geçeceği belirtiliyor. Yunanistan hükümetinin katılmama kararı önemli değil. Basit bir naz olarak değerlendiriliyor. Tatbikatın «yeniliklerinden» biri de Federal Almanya'nın da bölgemizde boy göstermesidir. Bu da Almanya'nın bölgemizde daha aktif rol alacağının göstergesi olarak kabul ediliyor.

Önümüzdeki dönemde, bölgemizdeki Amerikan-NATO trafiğinin bu sıkışıklığı içerisinde Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerde ilerleme sağlanması daha da güçleşiyor.

Angola Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Paulu Teyşeyra, Bağlantısızlar doruğuna giderken Moskova'ya uğradı. Dışişleri Bakanı Gromiko ile görüşen Paulu Teyşeyra, YENİ ZAMANLAR dergisi muhabirlerinin sorularını yanıtladı. Konuşmayı kısaltılmış olarak veriyoruz.

NEW TIMES

NEW TIMES
● Haftalık dergi.
● Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı yayını.
● Moskova'da yayınlanır.

Özgür Angola'nın katkısı

SORU — Sayın Bakan, Angola Halk Cumhuriyetinin dış politika ilkelerini açıklar mısınız?

— Biz, barış içinde biraradа yaşama ilkelerine uygun olarak, tüm ülkelerle, ulusal egemenliğe ve toprak bütünlüğüne saygı, içişlerine karışmama, karşılıklı yarar temeline dayanan diplomatik ilişkiler kuruyor, destekliyoruz. Sosyalist ülkelerle ve başka ülkelerin antiemperyalist, ezgi altında bulunan halkları ile dostluk bağları, işbirliği ve dayanışmamızın geliştirilmesinden yanayız.

SORU — Angola'nın Bağlantısızlar Hareketindeki rolü nedir?

— Yapılması gerektiğine inandığımız ve bir ölçüde yaptığımız katkı, Bağlantısızlar Hareketine üye ülkelerle karşılıklı ilişkilerin genişletilmesini, halklarımızın temel çıkarlarını ödünsüz savunmayı içermektedir.

SORU — Bir süre önce Kolombo'da yapılan Bağlantısızlar Hareketi Koordinasyon Bürosu üyeleri konferansını nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Konferans, Havana'da yapılacak toplantıya hazırlık niteliğindeydi. Bana kalırsa, konferans biraz alışılmıştan farklı geçti. Bunda değişen uluslararası durumun etkisi var.

Sonuç belgesinde Güney Afrika, Namibya ve Güney Asya'daki gelişmelerden duyulan kaygılar dile getirildi. Konferansın amacına ulaştığı kanısındayım.

Kolombo'dan, Havana'daki karşılaşmada Bağlantısızlar Hareketi ilkelerinin daha derin bir çözümlemesini yapabileceğimiz, birlik ve beraberliği pekiştireceğimiz ve sonunda da, yeni ekonomik düzenin kurulabilmesi için gerekli mekanizmaları yaratabileceğimiz inancı ile ayrıldık.

SORU — Angola'da SALT-2 anlaşması için ne düşünülüyor?

—Anlaşmanın imzalanması, barışın ve uluslararası güvenliğin güçlendirilmesi yolunda önemli bir adımdır. Anlaşmanın etkisinin, iki ülkenin veya ayrı kıtaların coğrafi sınırları içinde kalmayacağını bilmek önemlidir. Uluslararası durumu olumlu yönde etkileyeceğine şüphemiz yok.

SORU — Angola, Afrika'nın güneyinde ulusal kurtuluş savaşlarını aktif olarak destekliyor. Bu konuda neler söyleyeceksiniz?

— Biz Güney Afrika'daki ulusal kurtuluş savaşları ile dayanışmamıza sadığız. Onlar, yasal olmayan rejimleri geriletecek tek güçtür. Angola Halk Cumhuriyeti kendi olanakları ölçüsünde her türlü politik, diplomatik yardım ve desteği yapmaya devam edecektir.

SORU — Halkınız Angola'nın sosyalist ülkelerle olan işbirliğini nasıl değerlendiriyor?

— Halkımız 15 yıl boyunca MPLA yönetiminde ulusal kurtuluş savaşı verdi. Bu uzun ve zor yıllarda sosyalist ülkelerin, dünya ilerici güçlerinin destek ve dayanışmasını gördük.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle ilişki kurarak politik-ideolojik tercihimizi yaptık ve sosyalist toplumu kurmaya karar verdik.

Bizim için önemli olan, dev potansiyel olanaklarımız temelinde hızlı ekonomik kalkınmayı sağlamak, ulusal bağımsızlığımızı güçlendirme savaşımımızda vereceğimiz kayıpları en aza indirmektir.

Faşist Hareketin Turgutlu Dosyası

-2-

Faşist cinayetleri haber veren bir başka yazı.

Faşizmin eğitim notları ve istihbarat ilkeleri

FAŞİST EĞİTİM NOTLARI

Kendi deyimleriyle «ülkücü» haline getirilen bu gencecik insanların yetiştirilmesi için de faşist hareket ayrıntılı bir çalışma yapmış. Son derece ayrıntılı bir şekilde Hitler'in, Mussolini'nin eğitim programlarından, propaganda yöntemlerinden kopya çekilerek hazırlanılmış.

İşte kendi el yazıları ile hazırlanmış bir eğitim talimatı:

1 — Kendimizi ve diğer grupları bütün teferruatıyla tanıma,

2 — Seminer çalışmaları -kesin mecburiyet ve faydaları,

3 — Yapılacak çalışmalar ve istenilenler anket yoluyla,

4 — Böl, parçala, birbirine düşür taktikleri,

5 — Görev taksimi,

6 — Yönetime kesin itaat ve emirleri en iyi şekilde yerine getirme, değerlendirme, ödüllendirme veya cezalandırma,

7 — Kati surette eleştiri ve dedikodunun yasaklanması, icabında cezalandırma,

8 — Dini ve tarihi bilginin artırılması, bu konuda denetleme,

9 — Davayı öğrenebilme, herhafta en az bir kitap okuma alışkanlığı, denetleme,

10 — Hergün bir arkadaş taktiği, içte ve dışta mecbur kılınmalı,

11 — Mahalle ve çevrede en iyi ve dürüst olma,

12 — Oturuşlarının herkes tarafından beğenilecek şekilde olması. Büyüklerle haftada üç kez oturma. Onları sana nasihate zorla, böylece dostluğu kazanırsın, daha sonra da davanı anlatır destek alırsın,

13 — Kötü niyetliyi yanına yaklaştırma,

14 — Uyanık ol. Her an, her türlü kötülük veya iyilik gelebilir. Önceden bilir ol. Ona göre tedbirini alırsın,

15 — Her iş ve karakterde kişilerle samimi olmadan istifade yolları dene,

16 — Kötü alışkanlıklar disiplini ve düzenliliği bozar (içki, kumar, esrar, hatta sigara bile),

17 — Emniyet ve adliyede dost edin ama az konuş. Onlardan azami ölçüde faydalan,

18 — Tanımadığın kişilere itimat etme, hatta çok samimi olmadığına bile,

19 — At, avrat, silah aynı ayardadır. Hepsine aynı ölçüde sahip ol,

20 — Fikrini hergün en az iki kişiye anlatmaya mecbursun,

21 — Vakit nakittir sözünü anla ve ona göre iş takip et,

22 — Diğer fikirleri çürütme yollarını öğren,

23 — Tartışmalarda galip gelebilmenin yollarını öğren,

24 — Her işinde zamanı ve mekanı iyi bil, ona göre hareket et,

25 — Arkadaşların içinde fazla gizlilik samimiyeti bozar,

26 — Her günün ve her yaptığının muhasebesini yap,

27 — Ahlak ve dinine sahip ol, uygula ve uygulat,

28 — Çevrendeki her kişiden ve her olandan haberin olmalı,

29 — Günde iki kere teşkilâta uğra, üstlerinden bilgi al,

30 — Çevrende sözü geçen, lafı dinlenen kişileri dost edin. Onlardan ileride faydalanırsın,

31 — Karşıt görüşlerin hareketlerini takip et, adreslerini al,

32 — Karşıt grupların zaaflarını tespit et, olumsuz hareketlerinin propagandasını yap,

33 — Davaya faydalı olanı bil, zarardan kaçın,

34 — Zamanı gelince olaya girmekten kaçınma,

35 — Şüpheli şahısları göz hapsinde tut. Ev ve işyerlerinde kimlerle irtibatta, nereye girip çıkıyor, kendi ev ve işyerine kim girip çıkıyor tesbit et,

36 — Sızmaları önle,

37 — Yapılan hareket ne olursa olsun olumlu propagandasını yap,

Otuz yedi kalemlik emirler zincirinde, gencecik beyinlere şırınga edilen faşist ahlâkı ve bilinci ayrıca değerlendirmeye gerek var mı?

Örneğin «böl parçala, birbirine düşür taktikleri» nasıl açıklanmalı? Ya «kati şekilde yasaklanan, icabında cezalandırılan eleştiri» ilkesiyle yetişmiş bir genç, zorba bir faşistten ve katil adayından başka ne olabilir ki?

FAŞİZMİN İSTİHBARAT ÇALIŞMALARI

Turgutlu'da elimize geçen belgeler, faşist hareketin, kentlerde yürüttüğü istihbarat çalışmalarının ilkelerini de ortaya koyuyor. Bu ilkelerde, illegal faşist örgütlenmenin tüm ipuçları sırıtıyor. Notlarda, sözü edilen derneğin «ÜGD» olduğu açıkça görülüyor. Ama hâlâ ÜGD'nin kapatılması için parmağını kımıldatmayanlar, bu kanıta da omuz silkerler mi dersiniz?

İşte faşist hareketin istihbarat ilkeleri. Hem de kendi el yazılarıyla:

1 — Ülkücü olup derneğe gelmeyenlerden haber al,

2 — Kimler kiminle irtibatta, kiminle beraber?

3 — Kullandıkları taşıt ve ev,

4 — Nerede toplanıyorlar, kaç kişiler, ne için toplanıyorlar ve teferruatları,

5 — Grupların faaliyetleri nelerdir. Kimlerle yapılıyor?

6 — Resmi ve özel kuruluşlardakilerin fikir yapısı, zararlı faaliyetlerde bulunanları,

7 — Yuvalanılan yerleri tespit et. Göz hapsinde tut,

8 — Bütün hizipleri ve mensuplarını sınıflandırarak tesbit,

9 — Tarla ve bağların tesbiti,

10 — Hangilerinin evinde telefon var,

11 — Şehir dışında kimlerle ve nereleriyle irtibattalar,

12 — Herhangi bir olayda saklanılınan yerler,

13 — Emniyette kimler ifade alır? Nöbet listesi,

14 — Ailelerinin tutumu ve davranışları,

15 — Takviye güç nereden alırlar? Ne kadardır?

16 — Silah ve para yardımını kimler yapar?

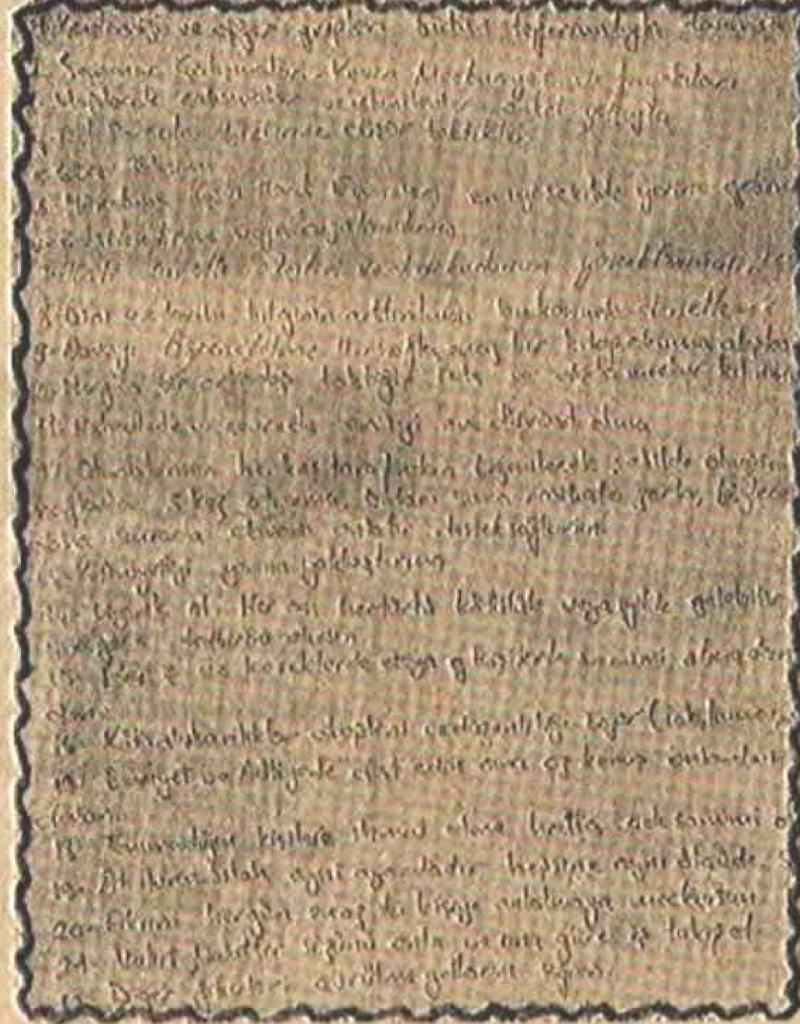
17 — Garaj, istasyon, gardaki emniyet, dernekleri, gruplaştıkları yerler, okullar gözhapsinde tutulmalı,

18 — Şehri her iki saatte bir kontrol. Geceleri saatte bir.

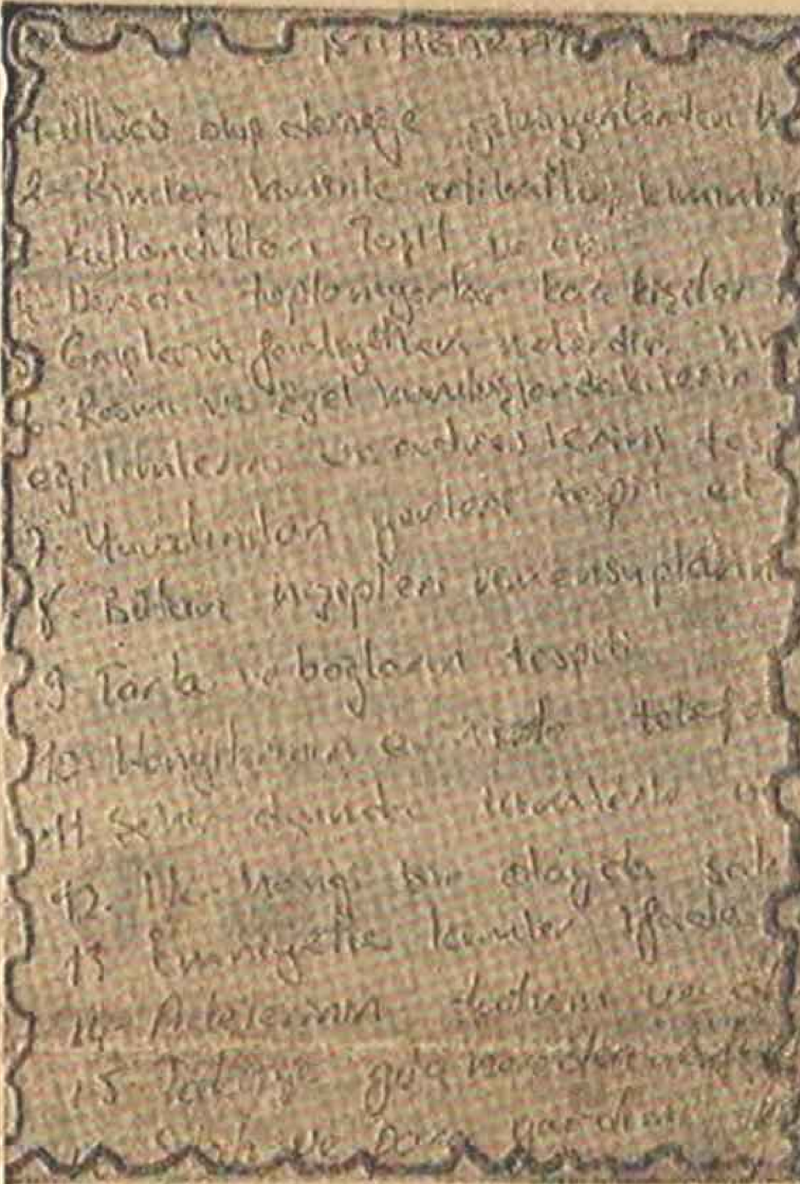
Yukarıda sayılan «fiillerin» her biri suçtur. Anayasal olarak da suçtur, Ceza Yasası'na göre de suçtur. İstihbarat notlarının birincisine dikkat ediniz:

«Ülkücü olup da derneğe» diye başlıyor. Dernek? Hangi dernek bu diye sormalı mı? Soran varsa söyleyelim: Ülkücü Gençler Derneği. Kısa adı: ÜGD. MHP'nin yan örgütü. Ülkü Ocakları'nın yasal gereklerle kapatılması sözkonusu olur olmaz oluşturulan yedek örgüt. Nitekim Ülkü Ocakları kapanınca da ÜGD asil yan örgüt olarak piyasaya sürüldü.

Yarın: Turgutlu'da faşist örgütlenmenin temelleri nasıl atıldı?

Belge: Faşizmin eğitim notları.

Belge: Faşizmin istihbarat notları

tırmık

AYDIN ENGİN

Hani defteri dürülmüştü faşistlerin?

Alanlara, miting alanlarımızda gelip bağırıyorlar. MHP, ÜGD kapatılsın diyorlar. Faşizmden söz ediyorlar. Bu memlekette, faşizm oy yoluyla iktidardan indirildi. Bunlar bunu göremiyorlar...

Hatırlatmaya gerek var mı? Başbakan Ecevit'in bu sözler. Belki sözcüğü sözcüğüne böyle değil ama anlamı kesinlikle böyle. Hem bir kez söylenmiş sözler de değil. Başbakan bunu miting alanlarında, basın toplantılarında bir kaç kez yineledi. Son günlerdeki konuşmalarının mantığı da tıpkı yukarıdaki sözlerinin yörüngesinde.

Bunu saptayıp bir yana koyalım önce.

• • •

Esenler'de (İstanbul) oturan aslen Elazığlı bir emekli öğretmen sabahın erken saatinde odamızdan içeri girdi. Saçları ağarmış, kravatsız, ak gömleğinin yakası boyundan düğmelenmiş, kasketi elinde... Bir koltuğa buyur ettik. Güleç yüzüyle hemen söze girdi:

— Aydın bey evladım, gazetenizi okurum. Yazılarınızı okurum. Bana yakındır yazıp dedikleriniz. Bana pek yakındır.

Kıvandık.

— Sağol beyamca, dedik. O sürdürdü:

— Bak taa Esenler'den kalkıp geldim buraya. Türkeş'e vuruyorsunuz. Elinize sağlıktır. Yazan eller, diyen diller dert görmesin. Vatan hizmetidir yaptığınız. Bunlar kana susamıştır. Bunlar milleti kana boğmuştur. Şaşırmışım oğlum, seçim listeleri okunmuştur. Bakmışımdır. Koca koca albaylar, ilim irfan görmüş herifler bu Türkeş'in listesine girmişler. Hicap etmişimdir. Utanmışımdır. Bu heriflerin yediği haltları bir bir yazmalısınız.

— Yazıyoruz ya beyamca, diyecek olduk. Çıkıştı adeta:

— Bilirim. Ama niye gelmişim ben buraya. Daha yazın. Daha çok yazın. Daha çok anlatın bunların rezilliğini, katilliğini, milletin canına kastetmişliğini. Gözünüzü seveyim oğlum, daha çok...

— Esenler'de sizin mahallede var mı beyamca bunlardan? Çok var mı? diye sorduk. Övünürcesine yanıtladı:

— Yoktur. Çok şükür mahallemizde bu pislik fazla değildir. Çok şükür. Barınamamışlardır bizim oralarda.

Sonra kendiliğinden sözü başka bir noktaya getirdi:

— Bak Aydın Bey oğlum. Ben halkçıyım, yani Ecevit'e oy vermişim seçimlerde. Ama yılgın çıktı bu çocuk. Yıldı Türkeş'ten. Yiğitliği kısa geldi. Üstüne gidemedi. Yıldı. Yazdınız çizdiniz. İnsanlarımız yürümüştür Ankara'ya. Ama Ecevit becerememiştir Türkeş'in üstüne gitmeye. Yiğitliği kısa gelmiştir.

Bilmem kaç yıllık Halk Partili, emekli öğretmenin bu sözlerini de saptayıp bir yana koyalım.

• • •

Sabrınızı zorlayarak çok kısa bir «saptama» daha yapalım.

CHP'nin Gaziantep İl Yönetim Kurulu üyesi ve Gaziantep Belediye Başkan Vekili Operatör Doktor Rauf Yılmazer bir kaç gün önce altı el kurşunla öldürüldü. Doktor Rauf Yılmazer'in katillerini, resmi haberleri daha da resmi bir dille vermeye meraklı TRT «kimlikleri belirsiz kişiler» diye aktardı ama, en ihtiyatlı gazeteler bile öldürenlerin «MHP eğilimli faşistler» olduğunu saklamadan, saklayamadan belirttiler.

Bu da üçüncü saptamamızdır.

• • •

Bu üç saptamadan ne çıkar? Ne çıkacak, faşizm üstüne değerli dersler çıkar.

Çünkü «oy yoluyla iktidardan indirilip, yenilgiye uğratılmış defterleri dürülmüş faşistler» sosyalistlerin, komünistlerin yanısıra takır takır CHP'li öldürmektedir.

Ama o ülkenin Başbakanı ve o CHP'nin Başkanı Bülent Ecevit hâlâ faşizm üstüne koyu bir «bilgisizliği» korumakta, hâlâ «oy yoluyla iktidardan indirilmiş faşizm» edebiyatıyla kafa karıştırmaktadır.

Ecevit'in faşizm üstüne bu koyu bilgisizliğine karşı, demokrasi güçlerinin yükselttiği eylemler, Ecevit'in partisinin tabanında somut ve kalıcı etkiler yaratıyor.

Örnek mi?

Kırk yıllık CHP'li emekli öğretmenin sözüne bakın hele:

— Ecevit'in yiğitliği kısa geldi...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

1 Mayıs yaklaşıyordu. Tören ve geçitleri göreceğimiz için olağanüstü sevinçliydik

— 105 —

1 Mayıs yaklaşıyordu. Tören ve geçitleri göreceğimiz için olağanüstü bir sanat gösterisine gideceğimiz zamanki sevinci duyuyor muyduk? Gizliden gizliye, herkes, Stalin'i ve ülkenin diğer yöneticilerini yakından görmek için tribünde yeterince iyi bir yerleşmeyi umuyordu. Yüzlerce ve yüzlerce kez onun portresini görmüştük: Bıyıklı yüzü, mareşal üniforması içinde kitlesel silueti, resmi selam için kalkmış eliyle anlaşılmaz bir görünüşü vardı. Bu, bir ikona gibi keskin kenar çizgili ve ne göstermesi gerekiyorsa sadece onu gösteren bir resimdi.

Kentin sokaklarından akıp duran kalabalıktaki coşkun bekleyişi de hissetmiyor değildik. İçimizden bazıları 1 Mayıs akşamını bir Sovyet ailesiyle birlikte geçirmeyi istediler. Anna Seghers, Langhoff, Tschesno ve Kellermann dostları tarafından evlere davet edildiler.

Weisenborn ve ben, o akşamı bir işçi ailesiyle birlikte geçirmek istedik. Çevirmen kabul ettiyse de durgun yüzünde olumsuz bir izlenim görür gibi oldum.

O sıralarda, her şeyi gözümde pek basitçe canlandırıveriyordum: Bir eve girersin, tırmanırsın, dairenin kapısını çalar, içeri dalarsın: «Hayırlı akşamlar, yoldaşlar. Biz Alman yazarlarıyız, antifaşistiz. Sizi rahatsız ettik.» Ve her şey yolunda gidiverdi.

Weisenborn da benim kadar saftı kuşkusuz. Bugün anlıyorum ki bir eve girmeden bir merdiveni tırmanmadan ve bir kapının zilini çalmadan önce, ortadaki gizli direnişi yok etmek gereklidir. Her basamak inanılmaz bir engel meydana getiriyordu. Herhalde, savaştan sonra bir Sovyet ailesine yemeğe davet edilen ilk Almanlar biz olmalıydık.

O gün güneşli güzel bir gün oldu. Ulica Gorkova'ya daha yeni dikilmiş ıhlamur ağaçlarının arasından kusursuz diziler halinde birlikler sırayla geçtiler. Bu sırada ziftin o koyu kokusu, çiçeklerle eriyen karın kokusuna karışıyordu. Tanklar ve toplar Kızıl Meydan'a doğru ilerliyor askerlerin adımları toprağı titretiyordu.

Tabiatıyla bizi konuk etmek üzere belirlenmiş aileye kendi başımıza gidemezdik. Weisenborn'de İngilizce konuşuyor ben ise İspanyolca ve birkaç kelime de Fransızca fakat bu dillerin hiçbirinin de bize yararı olacağı yoktu.

O akşamı beklerken neşeyle karışık bir heyecan sarmıştı beni. O günün umut kırıcı izlenimleri rüzgârda dalgalanan bayraklar, çiçeklerle süslenmiş kamyonlar, bir anda mallarla ağzına kadar dolan dükkânların görünümleriyle silinip gitmişti. Kafamdaki rahatsız edici sorular arka plana geçmişti.

Yanımızda çevirmen olduğu halde bizi Moskova banliyösündeki bir evin önüne kadar arabayla götürdüler. Ev daha yeni yapılmıştı. Henüz bitmemiş sokaklar su birikintileri ve çamur içinde yer yer ışıldıyordu. Son anda öğrendiğimize göre, bu aile bir tekstil teknisyeninin ailesidir. Adam bizden daha yaşlı bir yoldaştı. Bu benim için azıcık düş kırıcıydı. Çünkü ben bir işçi ailesinin evine girmeyi umut ediyordum. Weisenborn beni teselli ediyordu: Bu o kadar önemli değil. Nihayet bir teknisyen de işçi sayılmaz mı! Bilmem benim kafamı kurcalayan şeyi anlıyor muydu?

Dairenin kapısı açıldığında bana öyle geldi ki, birisi zil çalar çalmaz açmak için kapının arkasında beklemekteydi. Sarımtırak bir elektrik lambası, valizler, ve üzerine başka valizlerin yığıldığı dolapların dörtbir yanı doldurduğu dar bir koridor. Bir köşede duran katlanmış bir kamp yatağı, koridorun bile bir yatak odası olarak kullanıldığını gösteriyordu.

Bayramlıklarını giyinmiş, beyaz saçları özenle taranmış bir adam bizi karşıladı. El sıkışı sıcak değildi. Bizi ölçülü bir tavırla selamladı ve odaya girdiğimizde ailenin diğer üyelerinin de onun kadar soğuk davrandıklarını gördük. Başına boyun atkısı sarmış, çok saygı değer siyahlar giyinmiş bir yaşlı kadın, aynı şekilde siyahlar giyinmiş başka iki ya da üç genç kadın daha yaslara bürünmüş gibi görünüyorlardı. Bir masanın yanında da, bir kolunu yitirmiş genç bir adam ayakta duruyordu. Yaşlı kadın, saygılı ve zarif denebilecek bir hareketle yavaşça eğildi. Diğerleri aynı donuk ve adeta hazırol durumlarını bozmadılar. Zengin bir şekilde donatılmış masanın yanında dikilen genç yaralının gözleri cam gibi sertti. Buraya geldiğime çok üzülmeye başlamıştım. Kuşkusuz vakit daha pek erkendi. Moskova'yı sarmış olan faşist birliklerin, savunucuların gösterdikleri ölesiye direniş karşısında geri çekilmek zorunda kalmalarının üzeriden henüz pek az zaman geçebilmişti. Kan daha kuruyacak zaman bulamamıştı.

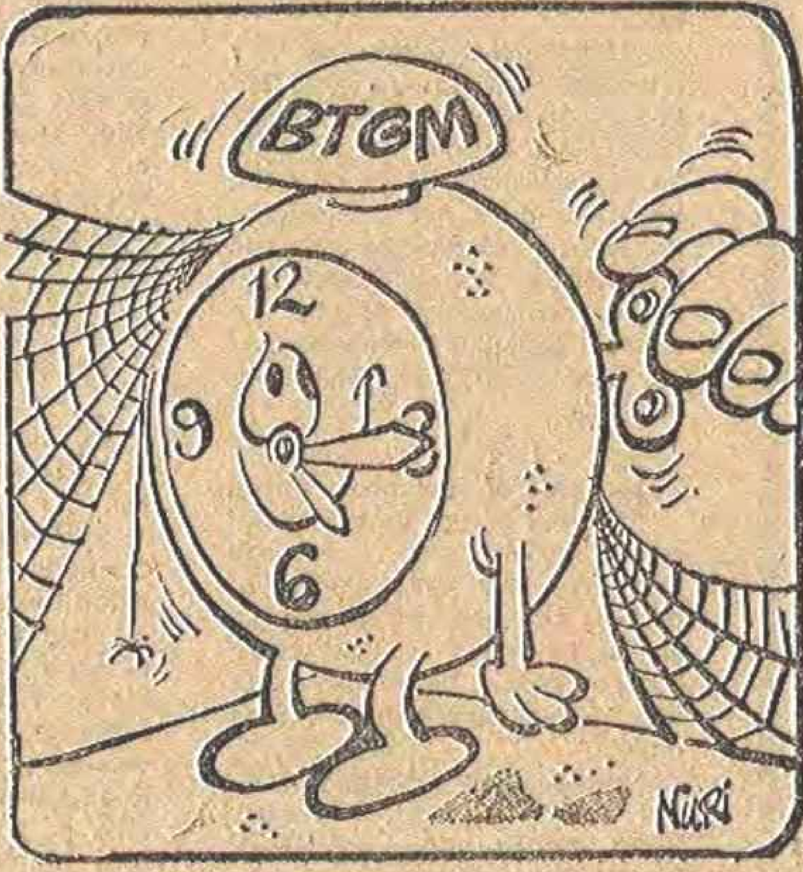
Işıldayan kristal bardaklara içkiler kondu. Masanın üzerinde havyar, tereyağı, çeşitli salatalar, dumanlanmış som balığı ve sosis hasat ve fırın kokan çavdar ekmeği vardı Tüm bunların parası aileden mi çıkıyordu? Bunca zengin bir yemek sunacak kadar zengin miydiler? Ya bir tek hediye bile getirmeyen bizler! Demek bizim görgüden de haberimiz yoktu.

Günter Weisenborn'u pek tanımazdım Aramızda öyle pek te rahat olmayan bir şekilde dolanır dururdu. Bu acemice saflığı kendisinden bir rahatsızlık duymamızdan çok, bizi eğlendirirdi. Onun yoldaşlık anlayışına gene de saygı gösterir, sıkı ağızlılığını beğenirdik. Sovyet yoldaşın evinde, onun ilk kez «Rote Kapelle» direniş grubuyla birlikte yaptığı savaştan hapsedilmesinden söz ettiğini işittim. Onun da kaç kez ölümün kucağından geçtiğini anladım. Gene, onun anlattıklarının ağırlığının bilincinde olduğunu hissediyordum. Bu bir gerçeklik saati, yaşamanın bilinciydi. Karşılaşmış olduğu yaralının kapanık ağırbaşlılığı, ailenin annesindeki hüzün, adamın saygın sessizliği onu belki daha gerçekçi, kendi kendiyle olduğu her zamankinden de gerçekçi ve dürüst yapmış olamaz mıydı? Ne olursa olsun, o akşam onu kendime daha yakın hissettim. Hapishaneden kurtulduktan sonra önce bir köyde belediye başkanı olmuş, sonra Batı Berlin'e gelip yerleşmişti. Sovyet askeri yönetiminden haftalık bir yayın çıkarmak için ilk izin alan kişi olmaktan gurur duyuyordu. Bir de —bu benim edindiğim bir izlenimdir— hiçbir partiye bağlı olmamaktan da gurur duyardı.

(Devamı Var)

Çökmüş BTGM'de çalışanlar da var!..

● Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanı Rıza Sümer, halkla ilişkileri «Halka açık olmak, halkını sevmek, gereksinimlere yanıt vermek, dürüst ve görevinde yetkin olmak, halktan destek ve güven almak» biçiminde tanımlıyor.

Ankara, (Politika) — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışan Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığı Beden Terbiyesinin bütün birimler içinde en çalışkan ve en üretken birim olarak önde gelmektedir. Toplam 23 kişinin çalıştığı danışmanlık çöküş içinde bulunan ve hergün biraz daha laçkalaşan spor örgütleri arasında üretkenliği ve çalışkanlığı açısından ayrı bir yer tutmakta.

Yaklaşık 20 ay önce kurulan Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığı görevini daha önce Yayın ve Tanıtma Müdürlüğü yürütmekte idi. 1978 şubatında danışmanlık kurulduktan sonra ayrı dallara bağlı olarak çalışan yayın tanıtma müdürlüğü ile foto-film merkezi şimdi danışmanlığa bağlı olarak görev yapıyor. Danışmanlık günlük olağan uğraşları arasında bulunan basına haber iletme görevini, hemen hergün yayınladığı haber bültenleriyle yürütüyor.

TATİL GÜNLERİNDE DE ÇALIŞIYORLAR

Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığı günlük olağan bu görevinin yanısıra tüm çalışanları ile kimi zaman tatil günleri de dahil olmak üzere sürekli hizmet üretmeye çalışıyor. Bu hizmetler aslında danışmanlığın görevi olmayan ancak genellikle büyük eksikliği duyulan arşivlerle ilgili.

Hemen yarısı yerinde olmayan veya odalar arası gezerek sürdürülen ya da odalarında örgü örülen BTGM'ni gibi bir örgütte Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığının çalışanları sürekli bir çalışma içindeler. Bu gördüğün çalışma temposu, işte BTGM'nde pek te alışılmış bir olay değil. Danışmanlık biriminde çalışanlardan Merih Kalender bunu şöyle açıklıyor:

«Amacımız spor konusunda eksikliği duyulan bilgileri toplayıp arşivlemek, bu yıllardır aksatılmış ve yerine getirilmemiş. Yüz binlerce lira harcayıp uluslararası yarışmalara katılmışız ancak alınan sonuçlar, kimler katılmış ne gibi olaylar olmuş belli değil. Teşkilatımız hakkında bir çırpıda bilgi vermek, ayrı şekilde sporcu ve kulüpler konusunda sayısal verileri vermek ve bunların dallara ve illere göre dağılımını bir arşivde toplamak gibi daha önce bir uğraş verilmemiş. Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığı bunları sporumuza kazandırdı. Ancak tüm bunları [illegible] yapıyoruz. Kimi tatil günlerimizi de hiç karşılıksız buna harcıyoruz ve bunu severek başarıyoruz. Bunun dışında çalışanlar arasında çok iyi bir uyum var. Müstahdem arkadaşlarımızdan danışmanımıza kadar herkes birbiri ile saygılı ve anlayışlı davranıyor. Bu nedenle de çalışma tempomuz çok iyi ayrıca üretken bir birimiz.»

FOTO-FİLM MERKEZİ'Nİ YENİDEN KURDULAR

Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığı ayrıca tüm federasyonların düzenlemelerine fotoğraf ve film çekmesi ayrıca basınla iletişim sağlaması için eleman veriyor. Artık bugün BTGM'de [illegible] bu tür konularda eksiklik duymuyor. Foto-film merkezinde [illegible] bin film ve fotoğraf arşivi bulunuyor. Sporcuların kamplarında gerekli filmler foto filmden ulusal sporculara gösteriliyor. Foto film ile ilgili işleri yapan uzman sayısı ise sadece 5.

Kısaca çökmüş bir örgütte, aksine hergün daha üretken olabilen, görevini yerine getirebilen bir birim durumunda bu danışmanlık. Tek sıkıntıları ise federasyonların dağınıklığı nedeni ile daha fazla çaba ve zaman harcamak zorunda kalışları.

Bu çaba ve üretkenliğinin karşısında yöneticiler tarafından nasıl destek görüyorsunuz diye sordum, ancak bana yanıt vermek istemeyen Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanı Rıza Sümer, halkla ilişkileri şöyle tanımlıyor: «Halka açık olmak, halkını sevmek onların gereksinimlerine yanıt vermek, dürüst ve görevinde yetkin olmak, halktan destek ve güven almaktır.»

Kupalarda yüzümüzü yalnızca Orduspor güldürdü

Kızılyıldız da seyircimizi uyuttu: 0-0

● 20. dakikada İbrahim'in kaleciyle karşı karşıya kalmasına karşın topa vuramayıp düşmesi Galatasaray'ı mutlak bir golden etti

HAKEMLER: Franz Wohrer (4), Herbert Loid (3), Voleçang Klocker (3)

GALATASARAY: Eser (2), Cüneyt (2), Erdoğan (2), Güngör (3), Fatih (2), Gürcan (2), İbrahim (1), Mustafa (2), Gökmen (1), (B. Metin 1) - Kemal (1), Orhan (1).

KIZILYILDIZ: Lukoviç (2), Janoviç (3), Joric (3), Muslin (1), (Kimpotic 1), Militoviç (1), Borovulça (1), Sestic (1), Bragojeviç (3), Saviç (1), Milosavloviç 1), Repcis (1), (Stampukoviç 1).

Değerlendirme 5 üzerinden yapılmıştır.

● SÜHEYL KADAK

İstanbul İnönü Stadı'ndı beklenenin aksine çok az bir izleyici vardır. Televizyonun yayımından çok Galatasaray'ın son haftalardaki çöküşüne bağlıydı bu.

Daha ilk dakikalarda baş döndürücü bir karşılaşma başladı. Konuk takımın dalga dalga gelen ataklarında Galatasaray'ın orta sahası ve geri dörtlüsü darmadağın oldu. Kızılyıldız takımının boy ve diğer fizik üstünlükleri sarı-kırmızılıların bu cüm hattını özellikle hava toplarında etkisiz kıldı.

20. dakikada kırmızı-beyazlı ekibin ceza alanına giren Galatasaray bir gol şansını yitirdi. İbrahim'in kaleciyle karşı karşıya kalmasına karşın topa vuramayıp düşmesi Galatasaray'ı mutlak bir golden belki de ikinci tur şansından etti.

Bu saniyelerden sonra iki kez daha ceza alanına inen sarı-kırmızılılar bu gol pozisyonlarını beceriksizce harcadılar. Bu anlardan sonra karşıtı önünde eziklikten kurtulan Galatasaray'lı oyuncular akınlarını sürdürdüler.

Galatasaray'lı futbolcuların göze çarpan en büyük hatalarından biri karşı kalede yaratılan pozisyonlardan sonra kendi sahalarına dönmekte gecikmeleriydi. Sarı-kırmızılıların ataklarından sonra hemen karşı atağa kalkan konuk oyuncular Galatasaray geri hatlarını 5'e 3 gibi yakalayarak kaleci Eser'e korkulu anlar yaşattılar. Galatasaray bu yanlışın acısını duymadan ilk yarı sonuçlandı.

2. yarıya Galatasaray Gökmen'in yerine B. Metin'i alarak başladı. Kızılyıldız ise Muslin'in yerine Kimpotic'i oyuna soktu.

Bu yarının ortalarına doğru taraftarların büyük etkisiyle konuk takım tam anlamıyla şaşırdı. Kızılyıldız futbolcuları atağa geçtiklerinde başlayan korkunç ıslıklama kulakları sağır ederken konuklar üzerinde şok etkisi yaptı. Buna karşın kısa sürede toparlanmayı başardılar.

Böylece seyirciyi uyutarak geçen 90 dakika sonunda takımlar yenişemeyerek alanı terkettiler.

Galatasaray'ın ikinci karşılaşmada şansı yok gibi gözüküyor. Bir farklı Kızılyıldız yenilgisi sarı-kırmızılı takımı ikinci tur şansından edecek.

BİR yokmuş varmış...

METİN KURT

KIZILYILDIZ ISLIKLANDI

Kızılyıldız ıslıklandı. Yuhalandı. Konuk Yugoslav takımının kötü oyunu seyircimizi çileden çıkartacak düzeydeydi. Dün gece İnönü Stadı'nı dolduran az sayıdaki sporseverimizin tepkilerinin kökeninde yalnızca Galatasaray'ı desteklemek düşüncesi yatmıyordu. Çünkü Galatasaray karşısındaki Kızılyıldız futbolcularının büyük çoğunluğu belki de futbol yaşamlarının en başarısız oyunlarından birini sergilediler. Böylece Galatasaray'a futbol tarihimize yeni bir sayfa açma şansı doğdu.

Öyle ya geçmişte koca koca harflerle açıklanan zaferlerin (!) yaratılmasında belirleyici öğe öncelikle rakiplerimizin çok kötü bir günlerinde yakalanmalarıydı. Ancak bu koşul yalnızca yeterli olmuyordu. Bu duruma bizim takımlarımızın da olağanüstü bir gün yaşamaları eklenmeliydi. Dün geceki Galatasaray bu başarıyı yaratacak bir futbol ortaya koyamadığı için eline geçen bu fırsatı kaçırdı.

Islıklanan Kızılyıldız gene de futbolun takım oyunu olduğunu belirten örnekler sundu. Savunmada da, atakta da sürekli fazla oyuncuyla bulunan takım Kızılyıldız'dı. Ya kendileri hızlanan ya da topu hızlandıran futbolcular konuk takımda bulunuyordu. Özetle en kötü görünümleriyle bile, Galatasaray'dan ağır bastılar. Bu da futbolumuzun seviyesini bir kez daha gösterdi.

Galatasaray'da hatlar arasındaki ilişkiler zaman zaman koparken konuk takımın savunmasıyla ataktaki futbolcuları arasındaki mesafe 40 metreyi geçmedi. Bu durum da kuşkusuz Kızılyıldız'lı futbolcuların birbirleriyle yardımlaşmasını kolaylaştırdı...

Kızılyıldız'da başta kalecileri Lukoviç olmak üzere Jonanoviç ve Joriç arkadaşlarına oranla daha başarılı olurlarken sarı-kırmızılı takımda Güngör ve Fatih iyiydiler...

Orduspor, Banik Ostrava'yı 2-0 yendi

STAD: 19 Eylül

HAKEMLER: Nicola Daudine, Boris Temdasilov, Velico Zonchov (Bulgar Fed.)

ORDUSPOR: Alptekin-Uğur (B. Turgay), Salih, Güven, K. Turgay-Üstün, Şükrü, Cihan-Arif, Şenol, Dursun (Selim.)

B. OSTRAVA: Majack-Schrameck, Vojacek, Nemetz (Surubar), Radimec-Antalik, Rygel, Albrecht (Matusnic)-Licka, Knapp, Schreimer.

NOTLAR: Orduspor 2,5 milyon lirası TRT'den, 4 milyonu hasılattan olmak üzere 6,5 milyon lira gelir sağladı. Mor-mavili ekip maç boyunca 9 korner kullandı.

ORDU, (İSTA) — Orduspor hırslı başladığı maça kollektif futbol anlayışını da ekleyince Avrupa sahalarındaki ender başarılarımızdan birini sağladık. Orta saha mücadelesi halinde başlayan karşılaşmanın 28. dakikasında sağdan Üstün'ün ortaladığı topu kafayla Cihan Ostrava kalesine gönderdi: 1-0 İlk yarı bu sonuçla kapandıktan sonra Orduspor ikinci yarıda beklenenin aksine atak oyununu sürdürdü. 57. dakikada Dursun'un soldan ortaladığı topa kaleci yanlış çıkınca Arif maçın sonucunu belirleyen golü attı: 2-0

Bu durumda Orduspor rövanşta üç farklı bir yenilgi almazsa tur atlayabilir.

Fenerbahçe Arsenal'e 2-0 yenildi

HAKEMLER: Siegfried Kirsche, Burnde Stumps, Herbert Streicher.

FENERBAHÇE: Adem - Emin, Erol (Şevki), Cem, Yenal - Zafer, Önder, Yaşar, Ali Kemal, Raşit, Cemil (Tuna).

ARSENAL: Jenninngs - Rice, Nelson, Talbot O'leary - Young, Brady, Sunderland - Stapleton, Hollins, Rix.

Baştan sona Arsenal'in baskısı altında geçen maçta Fenerbahçe'yi farklı yenilgiden genç kaleci Adem kurtardı. Adem hem Fenerbahçe'nin hem de sahanın en iyi oyuncusu idi. 44. dakikada bir penaltı kurtarmasına karşın 29. dakikada Sunderland'ın 87. dakikada da Young'un gollerine engel olamadı.

F. Bahçe zaman zaman atağa kalktıysa da Ali Kemal ve Raşit ellerine geçen fırsatları değerlendiremediler, ve Fenerbahçe sahadan 2-0 yenik ayrıldı.

Trabzonspor Hajduk'a 1-0 yenildi

HAKEMLER: Miraslov Stupar, Aleksandr Muskoveç, Rommaldas Juska.

HAJDUK SPLİT: Budleviç, Primoraç, Bijoviç, Peruzoviç, Vujoviç, Luketin, Saloy, Bogdonoviç, Latkovloviç, Georgoviç, Surjak.

TRABZONSPOR: Şenol, Turgay, İsmail, Hüsnü, Mustafa, Yaşar, Güngör, Serdar, Tuncay, Galip, İskender.

Split — Trabzonsporun karşıt sahada bir avantaj sağlamak amacıyla çıktığı karşılaşmada, bu amaçla savunmaya yönelik bir oyun oynadı. İlk yarıda zaman zaman atak yapma olanağı da bulan Trabzonlular bu devreyi gol yemeden 0-0 berabere tamamladılar.

İkinci yarı Trabzonspor «Çanakkale geçilmez» anlayışıyla savunmaya çekildi. Split akınları dalga dalga gelmeye başladı. Nitekim, 65. dakikada Surjak soldan ceza alanına daldı. Ancak İsmail kendisini geçen Surjak'ı yere indirince Sovyet hakem penaltı noktasını gösterdi. Penaltı atışını kullanan Primoraç Şenol'u terse yatırarak soluna topu attı. 1-0

Golden sonra da anlayışını değiştirmeyen ve 1-0'a razı bir oyun çıkaran Bordo-Mavililer, vakit çalmak isteyince bir de sarı kart gördüler. 87. dakikada Güngör boştaki topu dışarı atınca hakemin sarı kartını gördü. Az sonra da maç bu sonuçla 1-0 Hajduk'un lehine kapandı. Trabzonsporun tur atlayabilmesi için Trabzonda en az iki farklı galibiyet alması gerekiyor.

Çalıştırıcılar Dosyası

Hasan UYSAL

2. Bölüm

● ÇALIŞTIRICI KADROSUNDA BULUNANLARIN YÜZDE 12.4'Ü YÜKSEK, YÜZDE 25'İ LİSE, YÜZDE 20,5'İ ORTA, YÜZDE 33,8'İ İLKOKUL MEZUNU. ÇALIŞTIRICILARIN YÜZDE 8.3'Ü İSE TAHSİLSİZ. GÜREŞ, KAYAK, FUTBOL VE BOKS'TA İLKOKUL, ORTAOKUL MEZUNLARI İLE TAHSİLSİZLER YOĞUNLAŞIRKEN, MASA TENİSİ EN YÜKSEK EĞİTİM GÖREN ÇALIŞTIRICILARIN BULUNDUĞU DAL OLUYOR.

Çalıştırıcıların bölgelere dağılımı (1)

Birinci bölümde tüm çalıştırıcıların sayısının 312 olduğunu belirtmiştik. Bu 312 çalıştırıcının 25'i federasyon çalıştırıcısı olan Merkez BTGM'den aylıklarını alıyorlar. Sözleşmeli olarak da Futbol Federasyonunun 6 çalıştırıcısı bulunmakta. Bunun dışında bölgelerde çalıştırıcı kadrosu ile görev yapan çalıştırıcı sayısı ise 259 kişi. Geriye kalan ve bölgelerde çalıştırıcılık yapan 22 çalıştırıcı ise değişik kadrolarda gözüküyor. Ve bu kadro genellikle bekçi, bakıcı kadrosu oluyor. Çalıştırıcılar dosyası içinde ne yazık ki bu 22 çalıştırıcımızı gösteremeyeceğim. BTGM'den Personel Müdürlüğünden bunu bulamadım. Allahlık federasyonların ise bunlardan hiç haberi yok. Bölgelere göre dağılımda bir de şöyle bir aksama oldu. Örneğin Ankara bölgesinden 2 kişi var ve bunlar çalıştırıcı kadrosunda gözüküyor. Ancak personel dosyalarında hangi dalda çalıştırıcılık yaptıkları yanına yazılmamış ve gene tek tek sorduğum federasyonlar bu kişileri tanımıyor.

ÇALIŞTIRICILARIN SPOR DALLARINA VE BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI İL İL ŞÖYLE:

ADANA: Toplam çalıştırıcı sayısı 1979 yılına göre 13 kişi. 1972'de bu sayı 16 idi. Dallara göre dağılım ise şöyle: Jimnastik 2, güreş 2, atletizm 2, basketbol 1, boks 2, futbol 2, halter 1, voleybol 1.

ADIYAMAN: Toplam çalıştırıcı sayısı 2, 1972'de de 2 idi. Güreş ve judoda birer çalıştırıcı bulunuyor.

AFYON: Hiçbir çalıştırıcısı yok. 1972'de çalıştırıcı sayısı 2 idi.

● TÜM BÖLGELERDE ÇALIŞTIRICI KADROSUNDA BULUNAN ÇALIŞTIRICILARIN SAYISI 259 KİŞİ. 22 ÇALIŞTIRICI İSE BEKÇİ BAKICI KADROSUNDA GÖZÜKÜYOR. BÖLGELERDE TOPLAM ÇALIŞTIRICI SAYISI İSE 281 KİŞİ 1972 YILINDA TOPLAM ÇALIŞTIRICI SAYISI 346 KİŞİYDİ.

AĞRI: Toplam çalıştırıcı sayısı 4, 7 yıl önce bu sayı 5 idi. 4 çalıştırıcısının spor dallarına göre dağılımı ise 5 atletizm, 1 masa tenisi ile 1 kayak.

AMASYA: Toplam çalıştırıcı sayısı 1979'a göre 3, 1972'de bu sayı 2 idi. Çalıştırıcılar güreşte 2, judoda 1'dir.

ANKARA: Toplam çalıştırıcısı sayısı 35, 7 yıl önceki çalıştırıcı sayısı ise 32 idi. 1979'da Ankara'da bulunan 35 çalıştırıcıdan 2'sinin ne çalıştırıcısı olduğu belli değil. Ancak kadroları çalıştırıcı gözükmekte, 35 çalıştırıcının dallara göre dağılımı şöyle: Jimnastik 8, atletizm 7, güreş 7, halter 3, boks 2, futbol 2, voleybol 2, atıcılık, basketbol, binicilik ve bisiklet dallarında birer çalıştırıcı var.

ANTALYA: 1979'a göre, çalıştırıcı sayısı toplam 6. 1972'de bu sayı 7 idi. 6 çalıştırıcı 2, güreş, birer boks, yüzme, atletizm ve masatenisi çalıştırıcısı olarak çalışmakta.

ARTVİN: Bir tek çalıştırıcısı var o da güreş çalıştırıcısı. 1972'de bu sayı 2 idi.

AYDIN: Toplam çalıştırıcısı sayısı 4. 7 yıl önce bu sayı 6 idi. Çalıştırıcılar atletizm, futbol, güreş ve masa tenisinde.

BALIKESİR: Toplam çalıştırıcı 6. 1972'de ise 5 idi. Dallara göre dağılımı şöyle: Güreş 2, futbol, atletizm, bisiklet ve eskrim'de birer kişi.

BİLECİK: 1972'de 4 çalıştırıcısı olan Bilecik'in bugün kadrolu hiçbir çalıştırıcısı bulunmamakta.

BİNGÖL: 7 yıl önce tek çalıştırıcıya sahip olan Bingöl bugün bundan da yoksun.

BİTLİS: 1979'a göre çalıştırıcısı yok. 1972'de 2 çalıştırıcısı var.

BOLU: Toplam çalıştırıcı sayısı 4, 1972'de ise 5 idi. Çalıştırıcılar: Güreş, atletizm, basketbol ve masa tenisinde birer kişi.

BURDUR: Atletizm dalında tek çalıştırıcı vardı. 7 yıl önce bu sayı 3 idi.

BURSA: Toplam çalıştırıcı sayısı 6. 1972'de bu sayı 7 idi. Dallara göre dağılımda ise, boks 2, atletizm, bisiklet, eskrim, masa tenisinde birer kişi.

ÇANAKKALE: 1972'de olduğu gibi gene tek çalıştırıcısı bulunmakta. Bu tek çalıştırıcı da masa tenisinde.

● KADROLU ÇALIŞTIRICISI EN ÇOK OLAN KENT 35 KİŞİ İLE ANKARA. ANKARA'YI 30 KİŞİ İLE İSTANBUL 13 KİŞİ İLE ADANA, 12 KİŞİ İLE İZMİR VE KONYA, İZLİYOR. AFYON, BİLECİK, BİNGÖL, BİTLİS, GÜMÜŞHANE, HAKKARİ, KIRKLARELİ, KIRŞEHİR, KÜTAHYA, MARDİN, SİİRT, VAN VE YOZGAT'TA İSE TEK ÇALIŞTIRICI YOK.

ÇANKIRI: 1972'de 4 çalıştırıcı bugün 1'e inmiştir. Bu tek çalıştırıcı da masa tenisi çalıştırıcısı.

ÇORUM: Toplam çalıştırıcı sayısı 5. 7 yıl önce bu sayı 4'dü. Çalıştırıcılar şöyle dağılıyor: Güreş 2, boks, halter ve judo ise birer.

DENİZLİ: 1972'de 5 olan çalıştırıcı sayısı bugün 6'dır. Bu çalıştırıcılar, güreş 2, atletizm, futbol, masa tenisinde. Tek çalıştırıcının ise ne çalıştırıcısı olduğu belli değil.

DİYARBAKIR: Tek çalıştırıcı futbol dalında. 1972'de bu sayı ikiydi.

EDİRNE: 3 çalıştırıcı bulunmakta. 1972'de bu sayı 5 çalıştırıcıyı buluyordu. Çalıştırıcılar masa tenisi, atıcılık ve güreştedir.

ELAZIĞ: 1972'de 7 olan çalıştırıcı sayısı 7 yıl sonra 2'ye indirildi.

ERZİNCAN: Toplam çalıştırıcı sayısı 3. 1972'deki çalıştırıcı sayısı ise 5'di. 3 çalıştırıcıdan 2'si atletizm, 1'i güreşte.

ERZURUM: Toplam çalıştırıcı sayısı 5. 1972'de bu sayı 8 idi. Çalıştırıcıların dağılımı şöyledir: Güreş 2, futbol, kayak ve atletizm birer.

ESKİŞEHİR: 1972'de 9 olan çalıştırıcısı sayısı bugün 3'e inmiştir. Bu 3 çalıştırıcı masa tenisi 2, judo'da 1 kişi.

GAZİANTEP: Toplam çalıştırıcı sayısı 4. 1972'de bu sayı 6 idi. Dağılım ise şöyle: Güreş 2, judo ve masa tenisi ise birer çalıştırıcı.

GİRESUN: Tek çalıştırıcı var. 1972'de bu sayı 2 idi. Tek çalıştırıcı futbolda.

GÜMÜŞHANE: Hiç çalıştırıcı yok. 7 yıl önce 2 çalıştırıcısı vardı.

HAKKARİ: Bu bölgenin hiçbir zaman kadrolu çalıştırıcısı olmamıştır.

HATAY: Toplam 6 çalıştırıcısı bulunmakta. 1972'deki çalıştırıcı sayısı 4'dü. Çalıştırıcıların dağılımı şöyle: Atletizm, futbol, güreş, yüzme, masa tenisi, judo.

ISPARTA: Masa tenisinde tek çalıştırıcısı var. 1972'de bu sayı 4 idi.

BÖLGELERE DAĞILIMIN DEVAMI YARIN

Akdeniz Oyunları'nda güreş dışında ilk madalyayı masa tenisinden aldık

Masa Tenisi Erkek Takımımız dün İtalya ile yaptığı karşılaşmayı 5-4 kazanarak Akdeniz Oyunları üçüncüsü oldu.

Vasili Aleksandiridis, Mahir Özbayrak ve Oktay Çimen'den kurulu masa tenisi takımımız başarılı bir oyun ortaya koyarak karşılaşmadan 5-4 galip ayrıldı. Böylece güreş dışında ilk madalyayı masa tenisinde aldık..

Bayanlarda ise İspanya'yı 3-1 yenen takımımız 5. oldu.

GÜREŞ

Akdeniz Oyunları Serbest Güreş Şampiyonası, dün öğleden sonra ilk tur karşılaşmaları ile başladı.

İlk tur sonuçları şöyledir: 48 Kilo: Ömer Sakızcı, Mısırlı Habel Kemalettin'i 12-7 sayı ile, 52 Kilo: Muhammed Oruç, Faslı Nurettin Mustafa'yı 5.36'da tuşla, 57 Kilo: Yugoslav Darlev, Bedrettin Sevinç'i 13-4 sayı ile, 62 Kilo: Nurettin Kurt, İtalyan Pirotdu'yu 2.20'de tuşla, 68 Kilo: Hüseyin Yalınkılıç, tur atladı, 74 Kilo: Osman Uzun, Yunanlı Forkoridis'i 9-4 sayı ile, 82 Kilo: Şenol Tenekecioğlu, Yugoslav Brangov'u 2.57'de tuşla, 90 Kilo: Halil Aras, Tunuslu Rahuna'yı 1.48'de tuşla, 100 Kilo: Mehmet Donbay, Fransız Frakort'u diskalifiye ile yendiler, AĞIR: Hüseyin Çokal, tur atladı.

Akşam yapılan II. turda ise 57 kiloda Bedrettin Sevinç, 62 kiloda Nurettin Kurt, 68 kiloda Hüseyin Yalınkılıç ve Ağırda Hüseyin Çokal rakiplerini tuşla yendiler. 74 kiloda Osman Uzun 26-8 sayıyla yenildi. Tüm güreşçilerimiz üçüncü tura yükseldiler.

TÖBANK, yasadışı mevduatı

(Baştarafı 1. Sayfada) özel bankalardaki mevduatların Merkez Bankası'na devredilmesini istedi. Ankara Valiliği de Yerel Yönetim Bakanlığı'nın gönderdiği genelgeden sonra, Ankara İl Özel İdare Müdürlüğüne bir yazı yazarak gerekli işlemlerin yapılmasını istedi. Ancak Ankara İl Özel İdare'nin TÖBANK Ulus Şubesi'ne yaptığı başvuru hiçe sayıldı ve toplam 83 milyon liralık mevduat Merkez Bankasına devredilmedi. Alınan bilgilere göre İstanbul Özel İdare'ye ait 30 milyon lira TÖBANK İstanbul Merkez Bankası Şubesi, Kütahya İl Özel İdare'ye ait 26 milyon lira Kütahya şubesi ve Zonguldak Özel İdare'ye ait 12 milyon lira Zonguldak TÖBANK Şubesi kasalarında bulunuyor. Zonguldak İl Özel İdare Müdürlüğü TÖBANK kasalarındaki toplam 12 milyonun Merkez Bankası'na devredilmesine ilişkin kendilerine verilen dilekçeyi hiçe saydı. İl Özel İdare Müdürü dilekçeyi veren işçilere konunun kendilerini ilgilendirmediğini söyledi.

Sarı TÖBANK-SEN'den ayrılarak DİSK'e bağlı BANK-SEN'e üye olan TÖBANK emekçileri, devlet kuruluşlarına ait milyonlarca liranın kendileri üzerinde aralıksız uygulanan baskıyı sürdürmede kullanıldığını söylediler. TÖBANK işvereninin kararlı işçiler karşısında bu kadar direnmesinin nedeninin de 602 milyon lira olduğunu belirten işçiler, Bakanlar Kurulu kararlarının ve valiliklere gönderilen genelgelerin işleme konmasını istediler.

BANK-SEN SESSİZ YÜRÜYÜŞLER DÜZENLEDİ

Bu arada DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikası TÖBANK'ta çalışan üyelerine uygulanan baskıları protesto etmek amacıyla İstanbul ve Ankara'da sessiz yürüyüş yapmak üzere Sıkıyönetim Komutanlıklarına başvuruda bulundu.

Karabük

(Baştarafı 1. Sayfada) cak bu şekilde bir ölçüde hafifletileceğini savundu.

Ancak, DÇİ yöneticileri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından gelen, ceviz kokun hükümet kararnamesinin kapsamı içinde bulunmadığını, bu bakımdan DÇİ çalışanlarına verilebileceğini belirten yazılarını gizlediler ve ceviz kok dağıtımına geçmediler. Nitekim şu anda fabrika içinde ceviz kok stokları 8 bin tona ulaştı.

Çelik-İş Sendikası'nın DÇİ yöneticileri ile sürdürdüğü pazarlık sonunda, işçilerin ve memurların isteklerine aykırı olarak, yakacak yardımının 2 ton yağlı linyit olması kabul edildi.

Ancak Çelik-İş'in bu uzlaşmacı tutumu işçiler ve memurlarca kabul edilmedi. Nitekim dünkü direnişe 1.500 DÇİ memurunun yanısıra bir o kadar da DÇİ işçisi katıldı.

Önceki günkü ve dünkü direnişle ilgili olarak DÇİ Müessese Müdürü Kenan Turan bazı personeli sorguya çekti ve işten çıkarmakla tehdit etti. Ancak direnişi kırmayı başaramadı.

Eczacıbaşı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) celenirken Eczacıbaşı ilaç firmasının aynı serilerden fabrika deposunda da bulunduğu ve bunların da incelenmesi için enstitüye baş vurduğu bildirildi. İlaç fabrikalarının depolarından örnek alınarak bir inceleme yapma kuralı bulunmasına rağmen Eczacıbaşı'nın aynı seriden olduğunu iddia ettiği ilaçların da incelendiği ve bunlar için de bir olumlu rapor verildiği öğrenildi. Piyasada bulunan tüm bozuk serileri de toplayan Eczacıbaşının böylece tüm kanıtları ortadan kaldırarak çelişkili iki rapor olduğu gerekçesiyle sorumluluktan kurtulmak istediği bildirildi.

Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünün ilaçlara ilişkin raporları Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Eczacılık Genel Müdürlüğüne iletildiği öğrenildi. Eczacılık Genel Müdürlüğünün önümüzdeki günlerde konu hakkında bir karara varacağı ancak Eczacıbaşı firması lehinde bir karar verilmesi için çaba gösterildiği öğrenildi.

Bilindiği gibi ilacın bozuk serilerin kullanımı daha önce valiliklere gönderilen yazılarla yasaklanmış; bu, Sağlık Müdürlüklerine ve hastanelere duyurulmuştu.

Maden-İş

(Baştarafı 1. Sayfada) dı. Sendika üyelerinin yakacak ödenekleri 3 bin liradan 15 bin liraya, izin ödenekleri 2 bin liradan 7 bin liraya ve bayram ödenekleri ise 1000'er liradan 4 biner liraya çıkarıldı.

DDY'de

(Baştarafı 1. sayfada) daki uzlaştırma görüşlerinin de başarısızlıkla sonuçlandığı bildirildi.

Yetkililer, anlaşma sağlanamaması durumunda, Bakanlar Kurulu'nun iki aylık bir süre için daha grev erteleme kararı alabileceğini belirtiyor.

ADRES DEĞİŞİKLİĞİ

Genel Merkezimizi Aksaray Ceylan Sok. 15/2 nolu adrese taşınmış bulunuyoruz.

Üyelerimize duyurulur.

MALİYE MEMURLARI DERNEĞİ

Po: 2316

YİTİK

A.Ö.S.'den aldığım 162664 No.'lu depozito makbuzumu yitirdim, geçersizdir.

M. Ali ÖZDEN

Po: 2313

YİTİK

İ.Ü. İktisat Fakültesi'nden aldığım öğrenci karnemi yitirdim, geçersizdir.

Sedat SARIBUDAK

Po: 2315

YİTİK

Hukuk Fakültesi'nden aldığım öğrenci karnemi yitirdim, geçersizdir.

Hikmet KORUBEYİ

Po: 2314

İLAN
İstanbul 5. Asliye Hukuk Hakimliğinden
VESİLE KURT'A DUYURU

979/466

Davacı Abidin Kurt tarafından, Fener Yıldırım Caddesi, No: 168 Balat - İst. adresi gösterilerek davalı Vesile Kurt aleyhine şiddetli geçimsizlik sebebiyle boşanma ve müşterek çocukları Arzu, Gülizar ve Ahmet'in velayetlerinin tevdii davasının icra kılınan açık duruşmalarında:

Davalının gösterilen adreste bulunamadığı tebliğ zarfına verilen meşruat ve yapılan zabıta tahkikatı neticesinde anlaşıldığından hakkındaki tebliğin ilanen yapılmasına karar verilerek duruşma 15.10.1979 günü saat 11'e bırakılmıştır.

Davalının bu gösterilen gün ve saatte bizzat duruşmaya gelmesi veya kendisini temsile yetkili bir vekil göndermesi dava dilekçesi özeti ve duruşma günü tebliği yerine geçmek üzere ilan olunur.

(Basın: 6761) — 2307

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
İLAN

1 — T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce, Türkiye'de Adana VI. Bölgesinde bulunan «CEYHAN - CEVDETİYE SOL SAHİL SULAMA VE DRENAJ 8. kısım inşaatı «Türk Firmaları ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına üye ülkeler ve İsviçre firmaları arasında teklif isteme usulü ile beynelmilel ihaleye çıkarılmıştır.

2 — «CEYHAN - CEVDETİYE SOL SAHİL SULAMA VE DRENAJI 8. KISIM İNŞAATI» Ceyhan nehrinin sol sahilindeki sulamaların sekizinci kısmını teşkil etmekte olup, inşaatın kapsamındaki mühim iş kısımları aşağıdaki gibidir.

a) 5.800.000 M3 çeşitli hafriyat

b) 73.000 M3 kanal kaplama betonu ve yüksek dozajlı sanat yapıları betonu.

c) Takriben (405) km. muhtelif tipte kanalet ve aksamı imal ve montajı

3 — Yerli ve Yabancı firmaların, ön seçim için 6.11.1979 Salı günü saat 17.00'ye kadar aşağıdaki adrese müracaat etmeleri gerekmektedir.

Postada vaki gecikmeler dikkate alınmıyacaktır.

4 — İhaleye teklif vermek için ön seçimleri yapılacak firmaların müracaatlarında, dilekçelerine firmalarını tanıtmaya yarıyacak dökümanları eklemeleri (Yabancı Firmalar İngilizce, Türk firmaları Türkçe) ve özellikle:

a) Büyük Sulama ve drenaj sistemleri inşa etmiş olduklarını belirten belgeleri.

b) Mevcut ve temin edebileceği idare ve Teknik Personelin detaylı hal tercümeleri ve tecrübeleri hakkında bilgi.

c) Projeyi tahakkuk ettirebilmek için elde bulunan ve satın alınacak makinaları gösterir liste.

d) Firmanın halen elinde bulunan işlerin adı, keşif bedeli, başlama ve bitirme tarihleri, hangi teşekküle karşı taahhüt edildiği ve son hakediş tutarını gösterir liste,

e) Firmanın: kapitali senelik cirosu, son mali yıla ait genel mali durumunu gösterir ve tasdikli bilançosunu,

f) Bankalar veya diğer ticari ve mali kuruluşlardan temin olunacak referans mektuplarını,

g) Yerli Firmaların (A) grubundan en az (600.000.000.—) TL.lık Bayındırlık Bakanlığından alınmış müteahhitlik karnesi aslını ve bir adet fotokopisini vermeleri şarttır.

5 — İsteklilerin özel ortaklık olması halinde, ortakların yüklendiği işle ilgili, yukarıda belirtilen dökümanları vermeleri gereklidir.

6 — Müracaatı müteakip ön seçim yapılarak, seçilecek firmalara iş hakkında detaylı bilgi ve ihale evrakını bedeli mukabilinde alması için ayrıca davetname gönderilecektir.

Konu hakkında daha geniş bilgi almak isteyenlerin aşağıdaki adrese müracaatları rica olunur.

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı
Yücetepe Mahallesi İsmet İnönü Bulvarı
YÜCETEPE — ANKARA
TÜRKİYE

(Basın: 19258) — 1994

Seçim öncesi terör

(Baştarafı 1. Sayfada) lim Teke, Davut Korkmaz ve Ahmet Güleç olay yerinde öldüler. Yaralı olarak Tıp Fakültesi Hastanesine götürülen dört öğretmenden Mustafa Karaca'nın da kurtarılamadığı belirtiliyor. Saldırganlar, dışarda gözcü olarak bekleyen arkadaşlarını da alarak bir otomobile bindiler ve olay yerinden hızla uzaklaştılar.

Olay sırasında ağır yaralanan okulun hademesi Müslüm Severcan ve kimliği belirlenemeyen bir öğretmen ameliyata alındılar. Sadece ayaklarından yaralanan öğretmen Tarık Tokat ise MİT görevlilerince götürüldü.

Okula yapılan baskın sırasında da Adana'nın çeşitli yerlerinde bulunan 5 banka şubesi de silahla tarandı. Polis yetkilileri, bu eylemlerin baskın olayından dikkatleri çekmek ve güvenlik kuvvetlerini şaşırtmak amacına yönelik olduğunu söylediler.

TÖB-DER'İN AÇIKLAMASI

Altı öğretmenin öldürülmesi üzerine bir açıklama yapan TÖB-DER, olayın karanlık güçlerce tezgahlanan faşist bir tertip olduğunu belirterek «Karanlık güçler bu benzeri olaylarla korku ve yılgınlık yaratarak amaçlarına ulaşmak istemektedir» dedi.

Başbakan Bülent Ecevit, CHP Genel Yönetim Kurul toplantısı devam ederken, bir gazetecinin Adana'da önceki gece altı öğretmenin katledilmesi olayı ile ilgili sorusunu yanıtlarken, «Hepimizi üzen çok acı bir olay» dedi ve şunları söyledi:

«İçişleri Bakanımız ve Emniyet Genel Müdürü olayın üzerinde büyük bir duyarlılıkla duruyorlar. Soruşturma halen devam ediyor.

Yalnız olayın ilginç bir özelliği, saldırının hedefleri arasında ideolojik bir ayrımın gözetilmemesi. O yönüyle başka şiddet eylemlerinden değişik bir yapısı olduğu ve şiddet eylemlerinde değişik bir kaynağın varlığı izlenimini yaratıyor. Tabi bu sadece şu andaki kanımızdır.»

HERGÜN GAZETESİ SİLAHLI SALDIRIYA UĞRADI

İstanbul Sultanahmet Mimar Mehmet Ağa Caddesinde bulunan Hergün Gazetesi ile aynı sokak üzerindeki Malatya Öğrenci Yurdu 17.00 sıralarında bir silahlı grubun saldırısına uğradı ve olay sırasında bir kişi öldü, iki kişi de yaralandı.

Silahlı saldırganlar Hergün Gazetesinin önünde 33 el silah atmışlar ve «Bu bir ihtardır» diye bağırdılar.

Saldırı sırasında Hergün Gazetenin Müessese Müdürü Hulisi Yavaşlar ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldı, bu arada yoldan geçmekte olan bir genç de kurşunlara hedef olarak öldü.

Bu arada saat 20.20'de THA'ya telefon eden kimliği belirsiz bir kişi, «son günlerde demokratlara, devrimcilere, emekçi halkımıza karşı yoğunlaşan faşist katliamlara bir cevap olarak, THKP-C MLSP Birliği Savaşçıları, bu gün faşist terör ve katliamların teorisini yapan Hergün Gazetesi ve onu korumakla görevli olan faşist çetenin üstlendiği Malatya Yurdunu basmışlardır. Faşist çeteleri dağıtacağız. THKP-C MLSPB.» dedi.

İSTANBUL'DA

Beşyüzevler Ülkü İlkokulu öğretmeni Fahrettin Yazıcı, Karadeniz Mahallesi'nde bir kahvede otururken, kimliği belirsiz kişiler tarafından açılan yaylım ateşi sonucu, vurularak öldü.

ÖĞRETMEN ÖLDÜ

Elazığ Cezaevinde 14 Eylül günü faşist komandoların saldırısında ağır yaralanan ilerici tutuklulardan öğretmen Aytekin Torul tedavi görmekte olduğu hastanede dün kurtarılamayarak öldü. Bu arada Malatya ve Elazığ Cezaevindeki ilerici tutuklu ve hükümlüler bir süre önce çıkan olaylara ilişkin ortak bir açıklama yaparak 'mahkumların 'isyanı' olarak tanıtılmaya çalışılan olayın tümüyle faşist bir saldırı olduğunu bildirdiler.

HÜKÜMLÜ ÖLDÜ

Denizli Kapalı Cezaevinde saat 19.30 sıralarında nedeni kesin olarak şimdilik belirlenemeyen kavgada, kesici cisimlerle çeşitli yerlerinden yaralanan Saffet Kan, Hakkı Çarlık, Muhittin Çarlık, ve Ramazan Altın, Devlet Hastanesine kaldırıldı. Saffet Kan'ın kurtarılamayarak öldüğü bildirildi.

MALATYA'DA

Malatya'da Köy-Koop Genel Başkan Yardımcısı Nurettin Elmasulu önceki gün saat 18.00 sıralarında Fırat mahallesindeki evine özel otomobili ile giderken silahlı saldırıya uğradı. Ağır yaralanan Elmasulu SSK Malatya Hastanesindeki ilk ameliyatının ardından ambulansla Ankara'ya götürüldü.

● ANKARA'DA

Aydınlıkevler Hasköy semtinde, Ali Bahartepe adlı bir işçi boynundan bıçaklanarak öldürüldü.

● SİVEREK'TE

Dün saat 12.00 sıralarında ilçenin Kemaliye caddesinde Hüseyin Gönüllü adlı kahveci ile yanında bulunan arkadaşı Mehmet Karaağaç'ın üzerine, bir grup tarafından 14'lü tabancalarla ateş açıldı. Açılan ateş sonucu, Hüseyin Gönüllü ve Mehmet Karaağaç ağır şekilde yaralanmışlar ve kaldırıldıkları Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Olayla ilgili olarak 40 kişinin göz altına alındığını bildiren Savcı Zeki Çetin Atakan, «Yüzleştirmeler yapacağız. Soruşturma sürdürülüyor» dedi.

Mehmet Emin Parlak (1959-...)

1.9.1979 günü Kars'ta Oligarşinin sol içindeki uzantısı Ajan-provokatörler örgütü «Acilciler» (H.D.Ö.) tarafından pusuya düşürülüp hunharca katledildi.

Halkların gözyaşlarıyla ördükleri
Bir kefen isteriz sadece
Örtsün diye gerillaların iskeletini
Başka birşey değil

Arpaçay Barajı İşçileri
Kars Kanalizasyon İşçileri
Anadolu Yakası İnşaat İşçileri
Devrimci arkadaşları

Po: 2308

Mehmet Emin Parlak (1959-...)

1.9.1979 günü Kars'ta «Acilciler» (H.D.Ö.) Ajan-provokatörleri tarafından pusuya düşürülüp şehit edildi.

Tarlalarda ekip biçenlerin
Fabrikalarda dokuyanların
Tütün yolunda tükenip gidenlerin
Dostuyum
Düşmanıyım onları sömürenlerin

AİLESİ

Po: 2309

Üsler

(Baştarafı 1. Sayfada) gelişmelerin sağlandığına dikkati çekerek, bundan böyle yapılacak görüşmelerde, aynı olumlu havanın sağlanması halinde temel anlaşmanın 9 Ekim'e kadar imzalanmasının beklendiğini söylediler.

Onger

(Baştarafı 1. Sayfada) mız emperyalizme, faşist tahdide ve tekellere karşı birlik istiyor. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda seçimleri ilerici, demokrat, sosyalist, komünistlerin birbirleriyle uğraştığı ve yarıştığı bir arena olmaktan çıkarmak, faşist tehdide, emperyalizme, tekellere, şovenizme karşı eylem birliğini sağlamak elimizdedir ve zorunludur. Görüş ayrılıklarımızı ayrı ayrı aday olmamız böylesi bir eylem birliğine engel değildir. Bu amaç ve inançla çağrımı yineliyorum.

Aşağıdaki somut önerileri ve sizlerin getireceği diğer önerileri görüşmek üzere TİP'li, TSİP'li adayları ve bağımsız adaylar Niyazi Ağırnaslı ile Recep Güre'yi 23 Eylül Cumartesi günü saat 14.00'de seçim büromda toplantıya çağırıyorum.

İlerici, demokrat, sosyalist adayların seçimlerde eylem birliği yapabileceği somut alanlar bence şunlar olabilir:

— Sıkıyönetimin 27 no.lu bildirisine karşı, sıkıyönetime ve Danıştay'a itiraz etmek. Bu konuda, basına ve kamuoyuna ortak açıklama yapmak.

— Antiemperyalist, antitekel, antifaşist platformda, halkımıza seslenen ortak imzalı, bildiri ve el ilanı yayınlamak.

— İstanbul'da, ortaklaşa düzenleyeceğimiz bir mitingin içeriğini, biçimini, alanı ve zamanı saptamak. (Bana verilen açıkhava toplantılarından birisini böylesi bir ortak miting için ayırmaya hazırım.)

90 bin teknik eleman dün 38 ilde

(Baştarafı 1. Sayfada) Mühendisleri Lokali'nde toplanarak oturma grevi yaptılar. Oturma grevinden sonra teknik elemanların Başbakan ve Zonguldak kamu kuruluşlarının işverenlerine birer dilekçe göndererek, istemleri ile ilgilenilmesi gerektiğini bildirdiler.

ESKİŞEHİR'DE

TMMOB'nin çağrısı üzerine Eskişehir YSE ve diğer kamu kuruluşlarında çalışan mimar ve mühendisler de dün çalışmadılar. İller Bankası'ndaki görevliler de çağrıya uyduklarını açıkladılar. DİSK 6. Bölge Temsilcisi Rafet Demirel, bir açıklama yaparak teknik elemanların direnişini desteklediklerini bildirdi. Eskişehir'de eyleme katılan mimar ve mühendisin sayısının 500'ü aştığı öğrenildi.

ANKARA'DA

Ankara'da aralarında Devlet Su İşleri, Maden Tetkik Arama Enstitüsü, Türkiye Elektrik Kurumu ile bir çok bakanlığın da bulunduğu işyerlerinde yapılan direnişler işçilerin ve memurların da katılımıyla başarıyla yapıldı. Tarım Bakanlığında yemekhanede düzenlenen foruma yaklaşık 300 kişi katıldı. Forumda direnişe destek olan demokratik kuruluşlar adına birer konuşma yapıldı. Konuşmalarda grevli toplusözleşmeli sendikal haklar alınmadan teknik elemanların sorunlarının çözümünde ileri bir adım atılamayacağı belirtildi. Forumda bir kısım konuşmacılar da direnişe katılanların Başbakanlık önüne dek yürüyerek bir gösteri düzenlenmesini istediler. Ancak bu istem direnişe katılan demokrasi güçleri tarafından reddedildi.

TMMOB YÖNETİCİLERİ HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI

Ankara Cumhuriyet Savcılığı, yan ödeme kararnamesini protesto eylemi nedeniyle, TMMOB yöneticileri hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 311. maddesine göre, «suç işlemeye tahrik ve teşvik» suçundan soruşturma açtı. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği yetkilileri ise, «henüz soruşturma açılmadığını, olayların seyrine göre gerekenin yapılacağını» bildirdiler.

Ankara Cumhuriyet Savcılığı yetkilileri, «olayın niteliğinin tam olarak açıklığa kavuşmadığını, belge toplama işlemlerinin sürdürüldüğünü» belirterek «yasa dışı eyleme teşvik edenlerin adlarını saptamak, basın toplantısında söylediklerini incelemek safhasındayız. Şu anda hazırlık soruşturması aşamasındayız» dediler.

Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği ise «henüz bir girişimde bulunmadıklarını, olayların seyrine göre hareket edeceklerini» söyledi.

İZMİR'DE

İzmir'de 32 işyerinde bine yakın teknik eleman, üst örgütlerinin çağrısına uyarak çalışmazken, Konak, Basmane ve Bornova Postaneleri önünde mimar ve mühendislerin uzun kuyruklar oluşturdukları görüldü. Başbakana mektup gönderen teknik elemanlar, mektuplarında yaşam koşullarının ağırlaştığını, ailelerinin zorunlu gereksinimlerini bile karşılayamaz duruma geldiklerini, can güvenliklerinin kalmadığını belirterek, sorunlarının grevli, toplusözleşmeli sendikal haklarını elde ettikleri gün çözebileceklerine inandıklarını kaydettiler. Başbakana gönderilen mektupta CHP ağırlıklı hükümetin 90 bin üyeli TMMOB'nin önerilerini dikkate almasını, alınmadığı takdirde en doğal hakları olan direnme haklarını daha etkin olarak kullanacakları belirtildi.

Öte yandan DİSK'e, Türk-İş'e bağlı sendikalarla, bağımsız sendikalar yaptıkları açıklamalarla eylemden yana olduklarını bildirdiler.

Aralarında Maden-İş, Bank-Sen, Lastik-İş, Petkim-İş, Yeni Haber-İş, Devrimci Toprak-İş, Tümka-İş, Beton-İş, Tüm Has-İş, Dev Maden-Sen ve Petrol-İş'in de bulunduğu sendikalar teknik elemanların eylemlerini desteklediklerini açıkladılar.

İSTANBUL'DA BİNLERCE TEKNİK ELEMAN ÇALIŞMADI

İstanbul'da binlerce teknik eleman TMMOB'nin çağrısına uyarak, dün çalışmadılar. Özellikle belediyelerde başarılı olan eylemlerde diğer işçi ve memurların da aktif desteği gözlendi. Bu arada önceki gün işi durduran memurların büyük bir kısmının karakola götürülerek ifadelerinin alındığı bildirildi. İstanbul'da da Başbakan Bülent Ecevit'e gönderilen toplu telgrafta, «ekonomik-demokratik sorunlar karşısında hiçbir şey yapmadan beklemenin son derece yanlış olduğuna, teknik elemanların artık inandığı belirtildi.

İstanbul Belediyesi'nde dün sabah 11.00'da düzenlenen forumda TMMOB İkinci Başkanı Yalçın Çilingir, direnişin nedenlerini anlattı. Çilingir konuşmasında, «Bugün çok önemli bir gündür. Bu gün tüm mühendisler ve mimarlar direniyor. Çünkü insanca yaşamak için mücadele etmek zorundayız. Grevli-toplusözleşmeli sendikal haklarımızı almak için direnmek zorundayız» dedi. Çilingir'in konuşmasından sonra binin üzerindeki teknik eleman, memur ve işçi «Grevli, toplusözleşmeli sendikal hak» sloganlarını atarak, işyerini terkettiler.

Kağıthane Belediyesi'nde de 65 teknik eleman ve eylemi destekleyen Genel-Der ve TÜM-DER üyesi 210 memur saat 09.00'dan itibaren işi bıraktılar. İşi bırakma eylemi daha sonra Belediye Meclis Salonu'nda düzenlenen forumla sürdü. TMMOB adına Yalçın Dede'nin konuştuğu forumda toplusözleşmeli sendikal haklar için eyleme girildiği belirtildi.

MEMURLAR KARAKOLA GÖTÜRÜLDÜ

Önceki gün İstanbul'da yan ödemeyle getirilen artışın kendileriyle alay etmek olduğunu söyleyerek, ikibuçuk saatlik iş bırakma eylemi yapan memurlardan bir kısmı dün çeşitli karakollara ifade vermeye çağrıldı. İfade veren memurlara, hangi derneğe üye oldukları ve bu direnişe kendilerini kimlerin soktuğu soruldu.

DİYARBAKIR'DA

TMMOB Diyarbakır Şubesine bağlı 1300 mimar ve mühendisin işi bırakma eylemine katıldığı bildiriliyor.

TMMOB Diyarbakır Bölge Başkanı Beşir Yılmaz'dan alınan bilgiye göre, bölgede 650 inşaat mühendisi, 450 makina mühendisi, 50 mimar, 300 elektrik mühendisi, 17 kimya mühendisi, 12 jeoloji mühendisi bulunuyor. Toplam 1470 mimar ve mühendisten bin 300'ü işi bırakma eylemine katıldı.

BURSA'DA

Bursa'da 500'e yakın mühendis ve mimar işyerlerini terkederek «bir günlük iş bırakma eylemi» yaptılar.

Makina Mühendisleri Odası Bursa Bölge Sekreteri Yusuf Ünler, işi bırakma eylemini grevli, toplusözleşmeli sendikal haklarının verilmemesi, teknik eleman tazminat yasasının çıkartılmaması ve yetersiz yan ödeme kararnamesi karşısında TMMOB'nin çağrısıyla gerçekleştirdiklerini söyledi.

ECEVİT YADIRGADI

Ecevit, TMMOB'nin dünkü direnişi ile ilgili olarak «TMMOB'nin bu direnişini çok üzüntü ile ve yadırgayarak karşıladım» dedi ve şöyle devam etti:

«Durum hangi koşullar altında olursa olsun kamu görevlilerinin bu tür bir eylem yapmaya izinleri yoktur.

Ayrıca bildiğiniz gibi geçtiğimiz günlerde hükümetimiz tarafından hazırlanan yan ödeme kararnamesi geçtiğimiz mart ayından itibaren, geçerli olduğu gibi, teknik personele tanınan haklarda diğer kamu görevlerine tanınan haklardan çok daha fazladır. Ayrıca bu haklar TMMOB'nin kamuoyuna yaydığı istekler düzeyindedir. Belki bir iki noktasında bizim yaptığımız kararname onların isteklerinden geridir. Belki bir iki noktasında ileridir. Ayrıca daha kısa bir süre sonra teknik personelin başka bazı sorunlarını çözümlemek için hükümetimizin hazırlık yaptığını bildirmiştik.»

Erkunt

(Baştarafı 1. sayfada) tiler. Bu arada Devrimci Metal-İş adlı bir sendikanın bildiri dağıtması, fabrikadan çıkan işçiler tarafından engellendi. Erkunt işçileri, bildirileri almadılar ve bildiri dağıtanları fabrikanın önünden ayrılmazlarsa döveceklerini bildirdiler. Devrimci Metal-İş'in bildirisini dağıtmak isteyen grup geldikleri otomobile binerek fabrikanın önünden ayrıldı.

Daha sonra fabrikanın önünden toplu halde ayrılan Erkunt işçileri Atatürk Orman Çiftliği içindeki Belediye otobüs duraklarına dek bir yürüyüş yaptılar.

TKP seçimlerle ilgili çağrı yaptı

(Baştarafı 1. Sayfada) yor.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 17 Eylül 1979 tarihli ve TKP'nin Sesi Radyosu'nda yayınlanan seçimlerle ilgili çağrısı aynen şöyle:

«14 Ekim'de saylav ara seçimleri ve Senato üçte bir yenileme seçimleri oluyor. Bu seçimler, antidemokratik koşullarda, sıkıyönetim altında yapılıyor. İşçi sınıfına, ilerici güçlere karşı çok yönlü baskılar, kanlı, faşist saldırılar yoğunlaşıyor. Halkımız için seçim güvenliği kalmamıştır. Seçim yasasındaki gerici değişikliğin yanı sıra, sıkıyönetim, sosyalist partilere, özellikle bağımsız adaylara karşı yeni engeller çıkarıyor. TKP üstünde yasak sürüyor. Seçimler için de emperyalizmin ülkemiz üzerindeki baskıları üsteliyor (?) Ekonomik, politik, askersel bağımlılığı artırma girişimleri yoğunlaşıyor. Merzifon üssüne yeni Amerikan askerleri indirildi. Militarist çevrelerin ülke yönetiminde ağırlığı artıyor. Hükümetin NATO'culuk, sıkıyönetimcilik ve kemerleri sıkma politikası, faşizm tehlikesinin önünü daha da açıyor. Holdingçiler altın yıllar yaşarken, halkımızın yaşam koşulları hızla kötüleşiyor.

İşbirlikçi tekelci burjuvazi, toplusözleşme döneminde işçi sınıfının yükselen aktifliğini kırmak, bunalımın yükünü emekçilerin sırtına amansızca yüklemek istiyor. Hak isteyen işçileri sokağa atıyor. Köylülerin durumu daha da ağırlaşıyor. Orta katmanlar yıkıma sürükleniyor. Seçimlere katılan burjuva partilerinin, ulusal çıkarları koruyacak, halka esenlik getirecek hiçbir programları yoktur. AP, faşist MHP ve öteki gerici partiler, hükümetin halk çıkarlarına ters düşen politikasından alabildiğine yararlanıyor. Yığınların artan hoşnutsuzluğunu yalanla dolanla, seçimlerde kendi partilerine akıtmak istiyor. Gerici bir hükümet devirmesi ortamı hazırlıyor. Bunun yanı sıra egemen çevreler, AP-CHP işbirliği yönünde girişimlerini de elden bırakmıyor. CHP üst yönetimi, iki yıla yakın uygulamasıyla, halka verdiği sözleri tutmadı. Seçimlerde sola karşı daha açık, aktif cephe alıyor. AP ile işbirliği, MHP'yi aklama yoluna koyuluyor. Bu politika gericiliği daha da güçlendiriyor. Sol güçlerin eylem birliğinin etkinlikle gerçekleşmemesi de bu manevraları kolaylaştırıyor. TKP seçime giremiyor. Ama seçim kampanyasına aktif katılıyor. Bugünkü koşullarda, Parlamentonun yapısında halktan yana bir değişme sözkonusu değildir. Seçimler, ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalımlardan bir çıkış yolu getirmeyecektir. TKP, bu çıkış yolu için, Ulusal Demokratik Cephe'nin gerçekleştirilmesini ve halkın ileri demokratik erkinin kurulmasını zorunlu görüyor. Ancak, seçimlerde gerici faşist güçleri geriletmek olanağı vardır. Bu yalnızca, seçim günü sandık başında değil, seçim öncesinde daha bugünden, antiemperyalist, antifaşist demokratik güçlerin en geniş eylem birliğini sağlamak, işçi ve emekçi yığınlarını savaş alanlarına çekmekle başarılı olabilir.

TKP, son dönemde gelişen yığın eylemlerini daha da yükseltmek yolundan yürüyor. TKP'nin çağırılarına karşın, sosyalist ve demokratik güçlerin seçimlere, komünistlerle ortak adaylarda anlaşarak girememeleri, halkın ilerici eğilimlerinin seçim sonuçlarına yansımasını zorlaştıran önemli bir etken oluyor. Bu durumda TKP, bütün güçleri, gerici faşist partileri geriletmek, CHP üst yönetiminin politikasını sergilemek için ortak eyleme çağırıyor. Bu yolda elde edilen her başarı, tüm ilerici güçlerin ortak başarısı olacaktır. TKP, halkımızı, antiemperyalist, antifaşist, demokratik istemleri en tutarlı bir biçimde savunan adayları desteklemeye çağırıyor:

— Sıkıyönetim kaldırılsın; İKD, Tüs-Der ve kapatılan tüm demokratik örgütler açılsın; ilerici yayınlar üstündeki yasağa son verilsin; 141-142, tüm antidemokratik yasalar kaldırılsın; TKP'ye özgürlük; Kürt halkı üstündeki ulusal baskılara son; MHP kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın, can güvenliği sağlansın; faşist kırımların, cinayetlerin hesabı sorulsun; devlet aygıtı faşistlerden arındırılsın; ücretler, maaşlar, küçük üreticilerin taban fiyatları artırılsın; zamlara son, kiralar dondurulsun, vergi yükü tekellere; işçilere referandum, genel grev hakkı; işten atmalara son, işgüvencesi; demokratik toprak reformu; NATO'dan çıkılsın, Amerikan ve NATO üsleri sökülsün, ikili anlaşmalar yırtılsın; Uluslararası Para Fonu'nun, emperyalist tekellerin, Ortak Pazar'ın da yatırımlarına son; silahlanma yarışına son; dünyada, bölgemizde barış ve güvenlik güçlendirilsin; Sovyetler Birliğiyle, tüm komşularımızla dostluk geliştirilsin; antiemperyalist, blok dışı, barışçı bir dış politika.

Bu istemleri savunan bağımsız, TİP'li, TSİP'li, CHP'li, Kürt demokrat adaylara verilecek her oy, gerici faşist partilere karşı olacaktır. TKP, halkımızı, seçimlerin yapıldığı her ilde, bu istemleri en tutarlı savunan adaya oy vermeye çağırıyor. Yurttaş, Amerikan emperyalizminin, NATO'nun uşaklarına, eli kanlı katillere, Demirellere' Türkeşlere, onlarla uzlaşanlara oy verme.»

Politika
SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü: Fevzi MENGÜLLÜOĞLU
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27. Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-8. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Tersane işçilerinin mücadele geleneği sürüyor

Tersanelerde ilk işçi eylemi 1872 yılında Kasımpaşa Tersanesinde oldu. Osmanlı İdaresi döneminde ücretlerini alamayan tersane işçileri işi bırakarak ücretlerinin ödenmesini istedi. Toplu halde işi bırakarak haklarını arayan Kasımpaşa Tersanesi işçilerinin bu eylemi işçi sınıfı tarihinde önemli bir yer tutmaktadır. Tersane işçilerinin başlattığı bu mücadele geleneği bugün de sürüyor. DİSK'e bağlı Limter-İş Sendikası üyeleri Yarımca'daki Marmara Tersanesinde haklarını almak için grev bayrağını dalgalandırıyor. 140 işçinin çalıştığı Marmara Tersanesinde 12 Eylül'den beri grev sürüyor. İşyerinde daha önce yetkili sendika olan Türk-İş'e bağlı Dok Gemi-İş Sendikasından ayrılan işçiler DİSK'e bağlı Limter-İş'e geçerek işverenin yıllardır sürdürdüğü sömürü çarkına daha bilinçli bir şekilde karşı çıkıyorlar.

Yıllardır süren sarı sendika işveren anlaşması çemberini kıran Marmara Tersanesi işçileri işverenin bütün oyunlarını boşa çıkararak Limter-İş'e geçtiler. Limter-İş Sendikası Genel Başkanı Emir Babakuş işyerindeki örgütlenme mücadelesini şöyle anlatıyor:

«İşveren, sarı sendika anlaşmacılığı karşısında uyanan işçiler aylar önce sendikamıza üye oldular. Bütün işçilerin sendikamıza üye olmasıyla yeni toplusözleşme döneminde işyerinde yetkiyi sendikamız aldı. Ancak işveren toplusözleşme görüşmelerinde işçilerin isteklerini ... için yaptığımız çağrılara uymadı. Bunun üzerine grev hakkımız doğdu. Gücümüzü kanıtlamak için işyerinde kendimiz grev oylaması yaptık. Oylamada işçiler grev kararı aldılar. Bu arada işveren işçilere açıktan beşer bin lira teklif ederek Dok Gemi-İş'e geçmelerini teklif etti. Grev oylaması sonucu işverene iyi bir yanıt oldu. Aynı zamanda Dok Gemi-İş'in işkolu yetkisine dayanarak sözleşme imzaladığını öğrendik. Ancak işçiler grev alanına çıkarak bu sözleşmeyi de tanımadığını gösterdi.»

Marmara Tersanesi işçilerinin tutumu böylesine kararlı. İşveren ve sarı sendika çemberini kırmaya bir kere azmetmişler. İşvereni dize getirinceye kadar mücadelelerini sürdüreceklerini söylüyorlar.

Marmara Tersanesi işçilerinin grevi geniş dayanışma ve ilgi görüyor. İstanbul'daki işyerlerinde grev ve direnişleri sürdüren, Ülker işçileri, İnter Oteli işçileri, Pera Palas Oteli işçileri, Marmara Tersanesi işçilerini ziyaret ederek dayanışma içinde olduklarını gösterdiler. İşçi Kültür Derneği İstanbul Şubesi üyeleri de grev yerini ziyaret ederek işçilerle dayanışma içinde olduklarını söylediler. Ziyaretçilerle grevci işçiler birlikte halay çektiler.

Grevci işçileri ziyaret eden İşçi Kültür Derneği'nin İstanbul Şubesi üyeleri adına Şube Başkanı Sezai Babakuş yaptığı konuşmada işçilerle dayanışma içinde olduklarını söyledi.

Türkiye'de hergün 5 sigortalı işçi iş cinayetlerine kurban gidiyor

● Sosyal Sigortalar Kurumu'nun saptayabildiği kadarıyla son beş yıl içinde Türkiye'de iş kazaları sonucu 5,235 işçi öldü, 13.463 kişi sakat kaldı, ve 2.058 işçi meslek hastalığına yakalandı.

● Ölümle sonuçlanan veya sakatlığa yol açan iş kazalarının kapitalizmin acımasız çalışma koşullarından kaynaklandığı ve Amerika'da iş kazaları sonucu günde 55 işçinin, Federal Almanya'da her iki saatte bir işçinin öldüğü açıklandı.

İstanbul (Politika) — Sömürü ve baskının egemen olduğu kapitalist düzenin acımasız çalışma koşullarında iş kazalarının cinayet olarak nitelenen ölümlere yol açtığı açıklandı. DİSK Eğitim Dairesi'nin Sosyal Sigortalar Kurumu Uluslarası Çalışma Örgütü ve çeşitli yayınlardan yararlanarak derlediği bir kitapçıkta Türkiye'de hergün 5 sigortalı işçinin iş cinayetlerine kurban gittiği belirtiliyor.

Diğer yandan Sosyal Sigortalar Kurumu'nun iş kazalarıyla ilgili verilerine göre son beş yıl içinde Türkiye'de iş kazaları sonucu 5 bin 235 işçinin öldüğü, 13 bin 463 işçinin sakat kaldığı ve 2 bin 58 işçinin meslek hastalığına yakalandığı açıklanıyor.

Kapitalistleşme sürecinin hızlanmasıyla birlikte iş kazalarının da arttığı kaydedilen kitapçıkta 1974 yılında iş cinayetine kurban giden işçi sayısının 332 olduğu, bu sayının 1978'de 1223'e ulaştığı belirtiliyor. Kapitalistlerin daha fazla kâr etmelerinin daha fazla işçi kanının akmasına yol açtığı kaydedilirken, rakamlar dört yılda iş cinayetlerine kurban giden işçi sayısının dört misli arttığını gösteriyor.

GERÇEK RAKAM DAHA BÜYÜK

SSK'nın iş kazalarıyla ilgili verilerinin sigortalı olan 2 milyon işçiyi kapsadığı, oysa tarım ve orman alanlarında çalışanlarla, küçük işletmelerde sigortasız çalışanların ve çocuk işçilerin toplam çalışanların yüzde 90'ını oluşturduğu belirtilerek, gerçekte iş kazası sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlık olaylarının çok daha büyük sayılara ulaştığı ileri sürülüyor.

Öteyandan Türkiye'nin kömür madenciliği işkolunda meydana gelen iş kazalarında Amerika'dan 9 misli, İngiltere'den 10 misli, Yugoslavya'dan 14 misli ilerde olarak dünyada birinci sırada yer aldığı kaydediliyor.

Ölümle sonuçlanan veya sakatlığa yol açan iş kazalarının kapitalizmin acımasız çalışma koşullarından kaynaklandığı belirtilerek, Amerika'da günde 55 işçinin, Federal Almanya'da iki saatte 1 işçinin iş cinayetlerine kurban gittiği açıklanıyor.

Yıldızeli'nin Çağlayan köyünde henüz nedeni bilinmeyen bir hastalıktan 4 kişi öldü

Sivas (A.A.) — Sivas'ın Yıldızeli ilçesine bağlı Çağlayan köyünde 4 kişi henüz nedeni bilinmeyen bir hastalıktan öldü, 15 kişi de tedavi altına alındı.

Yıldızeli, Merkez Sağlık Ocağı Tabibi Hasan Gerger'den alınan bilgiye göre, Çağlayan köyünde, Cuma günü bir kişi öldü. Daha sonra aynı köyde 3 kişinin de hayatını yitirmesi üzerine köye sağlık ekibi gönderildi.

Dr. Hasan Gerger, ölüm olayının hangi nedenden kaynaklandığının henüz saptanamadığının ancak, ölen kişilerin evlerinin biribirlerine çok yakın olması nedeniyle, ortak olarak kullandıkları sudan meydana gelebileceği üzerinde durulduğunu sr dl.

Dr. Gerger, hastalığın haber alınması üzerine hemen Çağlayan köyüne gidildiğini ve bu köyde bulunan kişilerin kontrolden geçirildiğini bildirdi. Gerger, köylülere ölüm olayının meydana geldiği evlere yakın olan çeşmeden su içmemelerinin de öğütlendiğini bildirdi.

Çağlayan köyünden 15 kişinin de bağırsak hastalığından Sivas Numune Hastanesi'nde tedavi altına alındığını belirten Dr. Hasan Gerger, hastalıkla ilgili laboratuvar raporunun alınarak kesin teşhisin belirleneceğini

Gebze'de polis CHP'lilerin evlerini basıyor

Gebze (Politika) — İzmit ilinin Gebze ilçesinde son günlerde ilericilerin evlerine baskınlar arttırılırken, CHP Gençlik Kolları Yönetim Kurulu üyelerinin de evleri arandı. Aramalar sırasında CHP Gençlik Kolları üyesi Cengiz İddiacı'nın evindeki CHP tüzüğüne ve Ecevit'in bir kitabına da yasak yayın oldukları iddiasıyla elkonulduğu bildiriliyor.

Gebze'de yoğun aramaların ilki 18 Ağustos'ta MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması için açılan kampanya ile başlamış ve aralarında Gebze Öğrenci Derneği ile Darıca Sosyal Dayanışma Derneklerinin de bulunduğu tüm demokratik kuruluşlar kapatılmıştı. Bölgedeki ilericilerin evlerinin aranmasının sürmesi üzerine CHP Gençlik Kolları adına basına yapılan açıklamalarda polisin tutumu kınanmıştı.

Gebze'de son baskınlar sırasında gözaltına alınanlar arasında CHP Gençlik Kolları Başkanı Yılmaz Uçar ve Yönetim Kurulu üyeleri Yılmaz Aytunç, Ata Kömürcü ve Mithat Kazancı da bulunuyor.

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

07.40 Sabahtan Sabaha
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
16.45 Gözde Eserler
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
21.02 Radyo Tiyatrosu

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
13.00 Haberler
13.35 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
2.00 Barok Müzik

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
09.30 Ringo Star Söylüyor
11.00 Öğleye Doğru
16.00 Müzik Dünyasından
21.00 Büyük Eserler
22.09 Gecenin Getirdikleri

TRT TV — Program·Haber·Eleştiri

Hafif Müzik Denetim Kurulu yeniden belirlendi

TRT Genel Müdürü, hafta içinde Hafif Müzik Denetim Kurulu'nu yeniden düzenledi. Yeni Düzenlemeye göre Denetim Kurulu büyük ölçüde değişikliklere uğradı: 5 kişilik eski Denetim Kurulu'nda yeralan ve sözleri denetleyen Kerim Aydın Erden görevinden alınırken, yerine Cengiz Toprak ve Tahsin Sarıkaya getirildi. Edinilen bilgilere göre Taşer, Hafif Müzik Denetim Kurulu'nda daha çok müzik yapımcılarına yer vermek istiyor. Böylece, yeni Denetim Kurulu'nda sadece Mine Olgun ve Nevit Kodallı yerlerini koruyorlar.

Değişikliklerle ilgili olarak TRT Genel Müdürü Cengiz Taşer şu açıklamayı yaptı: «Herşey yakında kesinleşecek. O zaman daha doğru bilgiler verebileceğiz. Şu anda adlar üzerinde çalışıyoruz». Böylece değişiklikler üzerinde kesin bir açıklama yapmaktan kaçınan Taşer, daha sonra konuyla ilgili olarak şunları söyledi: «Denetim, bundan böyle engelleyici değil, teşvik edici olacaktır. Adlar üzerinde bu yüzden titizlikle duruyoruz.»

AMERİKAN TV'SİNDE «EMMY» ÖDÜLÜNÜ ALANLAR BELLİ OLDU

Amerikan TV'sinin OSCAR'ı olarak bilinen EMMY TV ödülleri, geçtiğimiz hafta içinde belirlendi. Bu yılki ödülleri Marlon Brando ve Betty Davis paylaştılar. Marlon Brando «ROOTS» (Kökler) adlı TV filmiyle bu ödüle layık görülürken, Betty Davis «Strangers» (Yabancılar) adlı filmiyle Emmy Ödülü'nü almaya hak kazandı. Emmy Ödülü'ne layık görülen diğer sanatçılar şöyle: Jackie Cooper (Beyaz Göldü adlı filmle), Ruth Gordon (Taksi adlı komedideki oyunuyla)

SINAVDAN GEÇEMEYENLER RADYO VE TV'DE YER ALAMAYACAKLAR

Geçtiğimiz hafta İstanbul Radyosu'nda Türk Müziği programlarında yer alacak sanatçıları belirlemek için bir ön sınav yapıldı. Sınava 77 kişi katıldı. Başarılı olmaları halinde Radyo ve TV'de solo bant yapma olanağını elde edecek adayları belirleyecek olan sınav komisyonu; Muzaffer Birtan, Abdi Coşkun, Ferit Sıdal ve gözlemci olarak İlgün Soysev'den oluşuyordu. TRT yetkililerinden yapılan açıklamada, bundan böyle sınavdan geçemeyenlerin hiç bir şekilde ekrana çıkması veya radyo bantı doldurması mümkün olmayacak. Ancak sınava İbrahim Şirin, Jale Ertürk gibi sanatçıların da sokulması, sınavlar süresince bazı sanatçılarda huzursuzluklara neden oldu. Bu konuda daha önce radyoda bant doldurma hakkını elde etmiş, buna karşın yine de sınava girmek zorunda bırakılmış olan İbrahim Şirin şunları söyledi: «Mikrofona hiç çıkmamış ve ekrana çıkmaya hevesli olanlar için bu uygulama yerindedir. Ancak, benim gibi bu hakkı daha önceden elde etmiş arkadaşların bu sınava sokulması saçmalıktan başka bir şey değildir.»

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Serinkanlı Hafiye

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 13. bölümünde, Dr. Delişmen soygun yapar ve Meksika'ya kaçar. McCool, Delişmen'i ve Greta'yı yakalayacaktır. Sary-Dick-Tom, köpeği kaybolan bir kadına yardım ederler. McCool, Aya taç kaçıran Baykuş'un peşinden gider ve tacı almak ister...

19.30 Çocuklarla Müzik

Programda Mehmet Akif Ortaokulu Korosu şu parçaları söylüyor: İki İnatçı Keçi, Evlerine Yardım, Yavru Geyik, Dut Ağacı, Yarim Gitti Çeşmeye, Dere Geliyor Dere, Al Elmayı, Bebek, Değirmen, Nazlı Osman, Tamzara.

20.00 Beraber ve Solo Şarkılar

İzmir Televizyonunca hazırlanan programda yer alan şarkılar: Bahar Meltemidir Başımda Esen (koro), İlk bahara Bürünmüşsün (Özer Uçar), Kalbe Dolan o İlk Bakış (koro), Yaz Günleri En Tatlı Hayaller Gibi Geçti (Necla Soner), Yaz Geldi Çiçeklerle (koro), Gidelim Bağlara (koro), Bu Yaz Sevdayı Tattım (Bedri Karabağ), Gül Dalında Öten Bülbülün Olsam (Mualla Şentop) ve Bahar Pembe Beyaz Olur (koro).

20.30 HABERLER

21.15 Saz Eserleri

21.25 Aşk Gemisi

Dizinin Issız Ada adlı serüveninin 2. bölümü yayınlanacak. Kaptan Stubing, bir grupla beraberi ıssız bildikleri bir adaya gider. Ancak adada tek başına yaşayan Dave, onları esir alır ve doğum gününü kutlamadan onları bırakmayacağını söyler. Kaptan ve arkadaşları zor durumda kalmışlardır.

22.15 Avrupa Kupalarından Maç Özetleri

22.45 HABERLER

22.55 Tramplen (Band Yayın)

23.15 Yüzme (Band Yayın)

24.00 Akdeniz Oyunları (Canlı Yayın)

ÇOCUK PROGRAMLARI YENİDEN DÜZENLENECEK

TV'de çocuk programları yeniden düzenlendi. Bu düzenlemeye göre, çocuk programları haftada toplam olarak 2 saate çıkarıldı. Çocuklarla ilgili yeni program düzenlemesi şöyle: «Günaydın» adlı yeni program 21 Ekim'den itibaren ekranlara gelecek. Program her pazar günü saat 10.05'de yayınlanacak. Program, Canan Arısoy, Tülin Oral, Betül Şen, Hilmi Akyalçın ve Gülseren Çarkacı tarafından düzenleniyor. Programın içeriği de şöyle: Dış kaynaklı bir çocuk filmi, sağlık köşesi, anıtların öyküsü ve müzik.

«Okuyalım Tartışalım» adlı çocuk programı da yine Ekim ayında başlıyor. Pazartesi günleri yayınlanacak olan bu programda, konulu uzun bir çocuk filmi sunulacak. «Harun» adlı bu uzun film sekiz hafta sürecek. Film, köyden kaçarak kente gelmiş bir çocuğun karşılaştığı sorunları irdeliyor.

TV'nin çocuk programı yeniliklerinden olmak üzere perşembe günleri de «Çocuk Oyunları'ndan Seçmeler» adlı bir program daha yer alacak. Geçen yıl Tiyatrolarda sahnelenen oyunları içerecek olan programda «Keloğlan», «Kurnaz Avukat», «Yedi Köyün Yargıcı» gibi oyunlar sergilenecek. Programda, ayrıca bir de bale konserin yayınlanması düşünülüyor.

Tarım Bakanlığı'nda ilericilere baskı uygulanıyor

Ankara (P... ...) — Türkiye Ziraatçılar Derneği Genel Başkanı M. Ali Akalın, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nda çalışan ilerici devrimci, demokrat teknik elemanlara baskı ve kıyımların yoğunlaştığını bildirdi.

Son olarak Beydere Pamuk Deneme ve Üretme Çiftliği'nde görevli Hikm... ...keli, Ramazan Üstün, Hasan Meraklı ve Mehpar İşleyen'in Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Pamuk İşleri Genel Müdürü Mehmet Şenel ve Beydere Tarım Meslek Lisesi Müdürü Bahattin Tanaı işbirliği ile Pamuk İşleri Genel Müdürlüğü dışındaki genel müdürlüklere sürülmek için onay aldıklarını belirten Akalın, özetle şunları söyledi:

«Yıllardır kırsal kesimde yoksul köylüden yana çalışmaları ile her türlü baskı ve zulüme göğüs veren ve MC hükümetleri tarafından dama taşı gibi oradan, oraya sürülen derneğimiz üyeleri son günlerde aynı şekilde sürgünlere maruz kalmaktadır. Bu sürgün ve kıyımlar genelde emekçi halktan yana bir tek sesin bile duyulmasına tahammül edemeyenlerin genel politikalarının bir devamı niteliğindedir.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın üst düzeyinde büyük ölçüde etkinliğini sürdüren ilerici, demokrat, devrimci teknik elemanlara karşı olmaktan çekinmeyen bu yöneticiler geçmişte olduğu gibi bugün de aynı uygulamalarını sürdürmektedirler.

ÖZETLE

2 sendika Y. Maden-İş'e katılıyor

ANKARA — Türk-İş Maden Federasyonuna bağlı Doğu Karadeniz Maden İşçileri Sendikası ile Divriği'nde Cevher-İş Sendikası'nın, DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş'e katılma kararı aldıkları bildirildi. Yeraltı Maden-İş Sendikası 1300 üyeli Doğu Karadeniz Maden İşçileri Sendikası ile 1800 üyeli Cevher-İş Sendikalarının katılma kararlarına ilişkin bir açıklama yaparak tek, tek tabandan devrimci işçilerin kararlarıyla kopan sendikaların antifaşist, antiemperyalist mücadelenin kararlı neferleri olmaya hazırlandıklarını belirtti.

Motorin dağıtımı yıl sonuna dek sürecek

ANTALYA — Üreticiler arasında akaryakıt dağıtımının durdurulacağı yolunda kasıtlı söylentiler yayılması üzerine Antbirlik Genel Müdürlüğü, akaryakıt dağıtımının 15.12.1979 tarihine değin arasız sürdürüleceğini açıkladı. Üreticiye şimdiye değin yaklaşık olarak 1 milyon 800 bin litre motorin dağıtıldığını bildiren Antbirlik Genel Müdürü Malik Günal gerektiğinde Petrol Ofis'le yapılan kredi anlaşmasının uzatılabileceğini açıkladı. Üreticiye hizmet götürmekle görevli bulunduklarını belirten Günal, ekim sahasının genişliğine karşın önceki yıllar üreticiye daha az motorin dağıtıldığını bildirdi.

Sanat okulu, meslek lisesi oldu

SÜRMENE — Sürmene'deki Pratik Kız Sanat Okulu Milli Eğitim Bakanlığı kararı uyarınca Kız Meslek Lisesine dönüştürüldü. Trabzon Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Kız Meslek Lisesi ile birlikte ilçedeki lise sayısı 5'e yükseldi. İmam Hatip Lisesi, Sürmene ... Ticaret Lisesi ve Pratik Erkek Sanat Okulundan sonra, Kız Meslek Lisesi açılmasının ilçede büyük sevinç yarattığını belirten ilgililer, yeni öğretim döneminde hizmete girecek olan Kız Meslek Lisesinın sadece ilçenin değil civar ilçe ve köylerdeki halkın ihtiyacına cevap verebileceğini bildirdi.

Eynesil'de çay fabrikası kurulacak

GİRESUN — Eynesil'de yaş çay işleme fabrikası yapılması konusunda girişimlere başlanıldığı öğrenildi. Çay Kurumu Genel Müdürlüğü'nden bir heyet Eynesil'e gelerek incelemelerde bulundu. Heyetin raporunun incelenmesinden sonra Genel Müdürlükçe ilçede çay fabrikası kurulması planlandı.